

Nr 8.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 30 maj 1910.

Uppläst och godkänd hos Andra kammaren den 30 maj 1910.

Riksdagens skriftvelse till Konungen angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 8, 9, 10, 13, 24, 31, 32, 33, 36, 37, 40, 50, 54, 55, 56, 57, 61, 62, 63, 64, 66, 78, 79, 80, 81 och 82 samt memorial nr 17, 23 och 73.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

1:o) I den till Riksdagen den 15 januari 1910 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i punkten 1

under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen, att det under ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli uppförda anslag å 500 kronor till arfvode åt en kanslisekreterare, som af Eders Kungl. Maj:t förordnas att på eget ansvar till föredragning bereda vissa ärenden, som skola föreläggas Riksdagen, må från och med år 1911 ånyo användas för sitt ursprungliga ändamål; dock att Eders Kungl. Maj:t, därest förhållandena skulle göra sådant lämpligare, må tilldela någon departementets amanuens arfvodet i fråga.

På sätt i det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1910 erinras, anvisades ifrågavarande anslag af 1904 års Riksdag till arfvode åt den kanslisekreterare, som af Eders Kungl. Maj:t förordnades att på eget ansvar till föredragning bereda vissa ärenden, som skulle föreläggas Riksdagen. Sedermera blef genom beslut af 1907 års Riksdag beloppet disponerad såsom bidrag till aflönande af den extra byråchef för läroverksärenden, som från och med sistnämnda år varit inom departementet anställd och till hvars aflönning i öfrigt ett belopp af 5,900 kronor varit för åren 1908—1910 å extra stat uppfördt. Då emellertid läroverksbyråns arbetsbörda under de senaste åren tillväxt så, att nämnda extra byråchef icke längre anses kunna medhinna alla honom åliggande göromål, har man funnit nödigt att för vissa af de till byrån hörande ärenden redan för innevarande år en särskild extra föredragande anställas med ett arfvode af 2,000 kronor för år. Denne extra föredragande skulle i regeln vara en kanslisekreterare, hvilken då tillika skulle uppbära den för denna tjänst anslagna lönen 4,000 kronor. För beredande af tillgång till det särskilda arfvodet för år 1911 begäres nu dels att ofvanberörda belopp, 500 kronor, må för ändamålet användas, dels ock, på sätt af punkt 33 här nedan inhämtas, ett anslag å extra stat af 500 kronor. Återstående 1,000 kronor skulle utgöras af den provisoriska löneförbättring för, bland andra tjänstemän, kanslisekreterarne, hvarom, enligt hvad som framgår af punkt 31 här nedan, Eders Kungl. Maj:t gjort framställning. Det för år 1910 erforderliga beloppet äskas i sin helhet på extra stat. För den amanuens, som förordnas till vikarie för ofvannämnde kanslisekreterare, föreslås ett arfvode af 2,000 kronor för år eller för åren 1910 och 1911 4,000 kronor, som likaledes äskas å extra stat.

Riksdagen, som af den i ärendet lämnade utredningen funnit behovet af lättnad i arbetet för den extra byråchefen i ecklesiastikdepartementet ådagalagdt, har icke något att erinra mot de för vinnande af detta ändamål nu föreslagna åtgärderna, hvilka, med hänsyn till de provisoriska förhållanden, som i afvaktan på den slutliga lösningen af frågan om organisationen af Eders Kungl. Maj:ts kansli måste vara inom departementet rådande, synas Riksdagen lämpliga. Likaledes har Riksdagen intet att

erinra mot beloppet af de för den extra föredraganden och dennes vikarie föreslagna arfvodena eller mot att det såsom bidrag till den extra byråchefens aflönande förut disponerade anslaget af 500 kronor i stället ingår i den extra föredragandens arfvode för 1911.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts i nu föreliggande punkt gjorda förslag medgifvit, att det under ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli uppförda anslag å 500 kronor till arfvode åt en kanslisekreterare, som af Eders Kungl. Maj:t förordnas att på eget ansvar till föredragning bereda vissa ärenden, som skola föreläggas Riksdagen, må från och med år 1911 ånyo användas för sitt ursprungliga ändamål; dock att Eders Kungl. Maj:t, därest förhållandena skulle göra sådant lämpligare, må tilldela någon departementets amanuens arfvodet i fråga.

Riks- och landsarkiven.

2:o) I punkt 2 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att dels, med godkännande af den af departementschefen förordade stat för landsarkivet i Göteborg jämte i statsrådsprotokollet omförmälda, för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser, höja anslaget till landsarkiven från dess nuvarande belopp, 25,700 kronor, med 7,850 kronor till 33,550 kronor; dels ock medgifva, ej mindre att de befattningshafvare vid landsarkivet i Göteborg tillkommande ålders-tillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg, samt att nyssnämnda landsarkiv må från det under samma hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: skrifmaterialier och expenser, ved m. m., i mån af behof och mot redovisning, undfå erforderliga medel till bekostande af skrifmaterialier, inbindning, lyse och bränsle med flera expenser, än äfven att Eders Kungl. Maj:t må af de medel, som under år 1911 kunna inbesparas å aflöningsstaten för landsarkivet i Göteborg, använda ett belopp af högst 3,000 kronor till arfvode, beräknadt efter 1,800 kronor för år. till en amanuens vid landsarkivet under de senare månaderna af år 1911 äfvensom till anskaffande af referensbibliotek och nödiga inventarier för samma arkiv.

Sedan arbetet å den byggnad för ett landsarkiv i Göteborg, hvartill 1908 års Riksdag beviljade ett anslag af 201,350 kronor, numera fortskridit så långt, att densamma kan förväntas blifva färdig att af arkivet tagas i anspråk under sommaren 1911, har Eders Kungl. Maj:t nu framlagt stat för arkivet, upprättad i fullkomlig öfverensstämmelse med de af 1909

års Riksdag antagna staterna för landsarkiven i Uppsala, Vadstena och Lund; och har Riksdagen intet att emot den nu föreliggande staten erinra. Med anledning af hvad departementschefen till statsrådsprotokollet yttrat angående arbetstiden å tjänsterummet, vill Riksdagen endast uttala sin förväntan, att så snart förhållandena sådant medgifva, föreskrift kommer att meddelas om skyldighet för tjänstemän och betjante att, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om att ett belopp af högst 3,000 kronor af uppkommande besparingar å landsarkivets anslag för 1911 må få användas till arfvode åt en amanuens under senare delen af nämnda år samt till anskaffande af referensbibliotek har Riksdagen ansett sig böra bifalla.

Riksdagen, som ej heller i öfrigt haft något att emot framställningen erinra, får alltså anmäla att Riksdagen

dels godkänt följande stat för landsarkivet i Göteborg:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
Landsarkivarien.....	3,600	1,800	5,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
Till vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden m. m.....	—	—	1,100	
Vaktmästaren.....	700	350	1,050	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
För skötsel af värmeledning	—	—	300	
Summa	—	—	7,850	

Anm. Därest vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, å lönen afdragas 100 kronor.

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner, nämligen:

att innehafvare af befattning med lön å stat skall vara underkastad den förflyttning, vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af rikets arkivväsen eller ändrad reglering af rikets indelning i landsarkivdistrikt eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med befattning med lön å stat icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med befattning med lön å stat ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, så framt ej riksarkivarien uppå därom gjord framställning, och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid arkivet, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar eller arfvode få uppbäras endast för den tid, befattningsinnehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att befattningshafvare med lön å stat, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänsteman eller betjänt för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänsteman eller betjänt varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af riksarkivarien pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej riksarkivarien finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, därest förhöjning af lön eller arfvode efter viss tids fortsatt innehavande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, afvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid

början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande befattningshafvare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att tjänsteman må årligen, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, äga åtnjuta semester under en och en half månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten afgå äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänst-innehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraft-trädande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter till-trädes, vid tillträdet till befattningen stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels höjt anslaget till landsarkiven från dess nuvarande belopp, 25,700 kronor, med 7,850 kronor till 33,550 kronor;

dels medgifvit, att de befattningshafvare vid landsarkivet i Göteborg tillkommande ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg, samt att nyssnämnda landsarkiv må från det under samma hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: skrifmaterialier och expenser, ved m. m., i mån af behof och mot redovisning, undfå erforderliga medel till bekostande af skrifmaterialier, inbindning, lyse och bränsle med flera expenser;

dels ock medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må af de medel, som under år 1911 kunna inbesparas å aflöningsstaten för landsarkivet i Göteborg, använda ett belopp af högst 3,000 kronor till arvode, beräknadt efter 1,800 kronor för år, till en amanuens vid landsarkivet under de senare månaderna af år 1911 äfvensom till anskaffande af referensbibliotek och nödiga inventarier för samma arkiv.

På grund af detta beslut kommer det i riksstaten upptagna anslaget till riks- och landsarkiven, nu utgörande 93,300 kronor, att ökas med 7,850 kronor eller till 101,150 kronor.

Universitetet.

3:o) I punkten 3 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att föreskrifva, att till den bland villkor och bestämmelser för åtnjutande af nu gällande aflöningsförmåner för personalen vid Uppsala och Lunds universitetsbibliotek ingående föreskrift, att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut, skall fogas följande tillägg: »nu gällande rätt till tjänst- och nådår oförkränt; skolande dock vederbörande befattningshafvare vara underkastad de ändrade bestämmelser i berörda hänseende, som kunna varda fastställda.»

På grund af hvad till stöd för framställningen anförts har Riksdagen föreskrifvit, att till den bland villkor och bestämmelser för utnjutande af nu gällande aflöningsförmåner för personalen vid Uppsala och Lunds universitetsbibliotek ingående föreskrift, att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut, skall fogas följande tillägg: »nu gällande rätt till tjänst- och nådår oförkränt; skolande dock vederbörande befattningshafvare vara underkastad de ändrade bestämmelser i berörda hänseende, som kunna varda fastställda».

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja det allmänna materiellanslaget vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från dess nuvarande summa, 17,500 kronor, till 22,000 kronor, eller med 4,500 kronor.

Ehuru, på sätt af departementschefen framhålles, den begärda anslagsförhöjningen måste anses högst afsevärd, har likväl Riksdagen, då behovet af densamma synes till fullo ådagalagdt, ej velat motsätta sig den gjorda framställningen; och har Riksdagen förty höjt det allmänna materiellanslaget vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från dess nuvarande summa, 17,500 kronor, till 22,000 kronor, eller med 4,500 kronor.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till materiell för den farmakologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från dess nuvarande belopp, 500 kronor, till 1,000 kronor, eller med 500 kronor.

På grund af hvad till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet förekommer, har Riksdagen höjt anslaget till materiell för den farmakologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från dess nuvarande belopp, 500 kronor, till 1,000 kronor, eller med 500 kronor.

6:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å karolinska mediko-kirurgiska institutets stat uppföra en vaktmästarbefattning vid farmakologiska institutionen med enahanda aflöningsförmåner, som äro bestämda för nuvarande vaktmästare vid institutet, med skyldighet för innehafvaren att vara underkastad de för dessa förmåners åtnjutande fastställda villkor och bestämmelser, samt att för ändamålet bevilja ett anslag af 1,200 kronor.

Då behovet af den föreslagna vaktmästartjänsten å farmakologiska institutionen genom utredningen i ärendet får anses styrkt, har Riksdagen å karolinska mediko-kirurgiska institutets stat uppfört en vaktmästarbefattning vid farmakologiska institutionen med enahanda löneförmåner, som äro bestämda för nuvarande vaktmästare vid institutet, med skyldighet för innehafvaren att vara underkastad de för dessa förmåners åtnjutande fastställda villkor och bestämmelser, samt för ändamålet beviljat ett anslag af 1,200 kronor.

7:o) I en den 28 sistlidne januari till Riksdagen aflåten proposition (nr 77) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag samt med återkallande af den i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof gjorda framställningen rörande lönereglering vid tandläkarinstitutet föreslagit Riksdagen att

dels godkänna den af vederbörande departementschef förordade nya aflöningsstat för tandläkarinstitutet jämte af departementschefen angifna, för åtnjutande af däri upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser,

dels förklara, att enhvar, som med eller efter ingången af det år, med hvars början den nya staten träder i kraft, tillträder ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande innehafvarne af ordinarie lärarbefattningar vid institutet, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i

lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem,

dels medgifva, att samtliga befattningshafvares vid tandläkarinstitutet ålderstillägg enligt staten må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg,

dels ock höja det under anslagen till karolinska mediko-kirurgiska institutet med rubrik: tandläkarinstitutet, uppförda ordinarie förslagsanslaget från dess nuvarande belopp af: högst 16,000 kronor med 15,700 kronor, eller till: högst 31,700 kronor.

I afseende å institutets organisation är af Eders Kungl. Maj:t endast föreslagen den förändring, att de tre biträdande lärartjänster, för hvilkas aflönande med 3,000 kronor hvardera medel för närvarande äro anvisade på extra stat, nu skulle uppföras å ordinarie stat; och har Riksdagen intet att häremot erinra.

Beträffande aflönningarna äro dessa för de tre hufvudlärarne, nämligen i protéslära och tandreglering, i tandkirurgi och i tandfyllningskonst, upptagna till respektive 5,500, 5,000 och 4,500 kronor i stället för nu utgående å resp. 4,500, 3,500 och 3,000 kronor, hvarjämte för samtliga dessa lärare, af hvilka endast de två sistnämnda enligt gällande stat äro berättigade till ålderstillägg till lönen med 500 kronor efter fem år, föreslagits två ålderstillägg å hvartdera 500 kronor efter fem och tio år. Dessa aflöningsbelopp har utskottet jämväl ansett sig böra bifalla. Vidkommande fördelningen af begynnelseaflönningen i lön och tjänstgöringspenningar har, enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, löneregleringskommittén i sitt i ärendet afgifna utlåtande föreslagit, att den olikhet aflöningsbeloppen emellan, som med hänsyn till omfattningen af det vederbörande lärare åliggande arbete och därpå beroende större eller mindre möjlighet att förskaffa sig inkomster utom tjänsten borde förefinnas, skulle läggas på tjänstgöringspenningarna, hvarigenom densamma ock komme att vid tjänstledighet göra sig gällande till förmån för vikarierna; och har kommittén med anledning härpå ansett, att samtliga begynnelseaflönningarna borde bestämmas till 3,000 kronor samt tjänstgöringspenningarna till respektive 2,500, 2,000 och 1,500 kronor. Departementschefen däremot har ansett, att olikheten i aflöningsbeloppen konsekvent fordrade en liknande skillnad i pensionsbeloppen, å hvilka endast själfva lönen utöfvade inflytande, och har därför upptagit lön och tjänstgöringspenningar för de särskilda tjänsterna till respektive 3,600 och 1,900 kronor, 3,300 och 1,700 kronor samt 3,000 och 1,500 kronor. Riksdagen håller före, att denna fråga bör ordnas så, att för läraren i protés och tandreglering, hvilkens arbete, enligt hvad samtliga myndigheter, som i ärendet yttrat sig, äro

ense om, är mera omfattande än de båda andra hufvudläraryn, själfva lönen och som följd däraf äfven pensionen bestämmes till högre belopp än för de sistnämnda lärarne, hvilka synas böra hafva sinsemellan lika lön och lika pension; och anser Riksdagen i sådant afseende, att den förstnämnde lärarens aflöning bör fördelas i lön 3,500 kronor och tjänstgöringspenningar 2,000 kronor, hvaremot Riksdagen beträffande fördelningen af de andra lärarnes aflöning biträder kommitténs förslag, att lönen för dem båda sättes till samma belopp 3,000 kronor samt tjänstgöringspenningarna till respektive 2,000 och 1,500 kronor.

Vaktmästarens aflöning har af kommittén föreslagits till 1,200 kronor med ett ålderstillägg å 100 kronor, men har departementschefen, med hänvisning till att vaktmästarne vid karolinska institutet ägde rätt till två ålderstillägg å hvarterdera 100 kronor, framhållit, att samma förmån borde tillerkännas nu ifrågavarande vaktmästare. Med hänsyn ej mindre till hvad departementschefen sålunda anført än äfven till den omständigheten, att Riksdagen beviljat vaktmästarne i fångvårdsstyrelsen enahanda aflöningsförmåner, som nu af Eders Kungl. Maj:t föreslagits för vaktmästaren vid tandläkarinstitutet, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Öfriga aflöningsförmåner hafva ej gifvit Riksdagen anledning till erinran.

Af utredningen i statsrådsprotokollet angående institutets ekonomiska ställning inhämtas, att polikliniken af Stockholms stad åtnjuter ett årligt anslag af 1,500 kronor, hvilket användes till bestridande af kostnaderna för materiell vid behandlingen af obemedlade sjuka. Enligt hvad departementschefen inhämtat, vore emellertid detta anslag otillräckligt för sitt ändamål, hvadan man torde komma att begära dess förhöjning. Riksdagen anser sig för sin del böra uttala, att det vill synas, som om, med hänsyn till den stora fördel för Stockholms stad, som är förenad med tillgången till en för obemedlade kostnadsfri sjukbehandling af ifrågavarande slag, från staden borde skäligen kunna erhållas ett anslag ej obetydligt öfverstigande det nu utgående, hvarigenom åtminstone någon nedsättning i de nu ganska höga elevavgifterna möjligen skulle kunna vinnas.

Hvad i här ofvan ej vidrörda delar föreslagits, har ej gifvit Riksdagen anledning till erinran.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen

dels godkänt följande aflöningsstat för tandläkarinstitutet

	K r o n o r				
	Lön	Tjänstgöringspennningar	Orts-tillägg	Summa	
För bestridande af inspektorsgöromål	—	—	—	800	
1 lärare i protéslära och tandreglering	3,500	2,000	—	5,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 d:o i tandkirurgi, tillika poliklinikföreståndare	3,000	2,000	—	5,000	
1 d:o i tandfyllningskonst	3,000	1,500	—	4,500	
1 laborator i protéslära och tandreglering, arfvode	—	—	—	3,000	
1 assisterande lärare i tandkirurgi, arfvode	—	—	—	3,000	
1 laborator i tandfyllningskonst, arfvode	—	—	—	3,000	
1 assistent vid protéslaboratoriet, arfvode	—	—	—	1,200	
1 d:o vid polikliniken, arfvode	—	—	—	900	
1 d:o vid tandfyllningslaboratoriet, arfvode	—	—	—	900	
För bestridande af göromål såsom laboratoriebiträde vid protéslaboratoriet	—	—	—	2,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	
För bestridande af sekreterar- och kamrerargöromål	—	—	—	700	
Summa	—	—	—	31,700	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå till honom äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för ordinarie lärare och vaktmästaren upptagna löneförmåner:

att innehafvare af ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändring i institutets organisation eller verksamhet eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt

i sådant hänseende vara pliktig att, med bibehållande af den tjänsteställning och den aflöning han innehar, i enlighet med nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromål;

att med ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid institutet ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej kanslern för rikets universitet uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid institutet, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar ej må uppbäras af tjänstinnehafvare under honom beviljad tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i håkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af universitetskanslern pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej kanslern finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att i fråga om i staten medgifven förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, och för andra förhöjningen, efter ytterligare fem år, på samma villkor,

under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; skolande ordinarie lärare vid tandläkarinstitutet därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är stadgadt vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen; samt

att den, som tillträder de nya aflöningsförmånerna, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

dels förklarar, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1911 tillträder ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande innehafvarne af ordinarie lärarbefattningar vid institutet, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels medgifvit, att befattningshafvares vid tandläkarinstitutet ålders- tillägg enligt staten må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg;

dels ock höjt det under anslagen till karolinska mediko-kirurgiska institutet med rubrik: tandläkarinstitutet, uppförda ordinarie förslagsanslaget från dess nuvarande belopp af: högst 16,000 kronor med 15,700 kronor, eller till: högst 31,700 kronor.

Genom de under punkterna 4—7 omförmälda besluten har anslaget till karolinska mediko-kirurgiska institutet, nu 287,835 kronor, ökats med 21,900 kronor, eller till 309,735 kronor.

Allmänna läroverken.

8:o) I punkten 8 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande af medel för upprättande från och med den 1 juli 1911 af dels 6 första lärarinnetjänster vid de af departementschefen i statsrådsprotokollet angifna statssamskolor, dels ock en lektorstjänst vid högre allmänna läroverket i Borås höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 16,000 kronor.

För den tillökning af ämneslärartjänsterna vid de allmänna läroverken, som ägt rum i samband med och efter 1904 års läroverksreform, hafva, på sätt i statsrådsprotokollet erinras, hufvudsakligen legat till grund en för 1904 års Riksdag framlagd, af Riksdagen med vissa modifikation gillad normalstat samt en af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk i skrifvelse den 28 februari 1907 gjord utredning rörande behovet af lärarkrafter vid nämnda läroverk utöfver hvad 1904 års normalstat innehöll.

Till lättare öfversikt öfver den redan skedda tillökningen och hvad som återstår för att de i normalstaten och öfverstyrelsens omförmälda skrifvelse framlagda krafven skola blifva tillfredsställda, har Riksdagen ansett sig böra här intaga följande från statsrådsprotokollet hämtade redogörelse:

Behovet af nya ordinarie ämneslärarbefattningar utgjorde *enligt 1904 års normalstat*:

Lektorsbefattningar	Adjunktsbefattningar	Ämneslärarinne- befattningar
14	81	57

För upprättande af sålunda afsedda befattningar hafva medel anvisats af följande Riksdagar, nämligen:

	Lektorsbefattningar	Adjunktsbefattningar	Ämneslärarinne- befattningar
af 1904 års Riksdag för	8	26	—
» 1905 » » »	4	23	—
» 1906 » » »	2	27	14
» 1907 » » »	—	1	12
» 1908 » » »	—	4	13
» 1909 » » »	—	—	12
	14	81	51

Häraf framgår, att enligt 1904 års normalstat endast återstår att fylla ett behof af 6 ämneslärarinnetjänster.

Det behof af nya tjänster, som i öfverstyrelsens skrifvelse den 28 februari 1907 påvisades, utgjordes af:

Lektorsbefattningar	Adjunktsbefattningar
29	81

På grund af Riksdagens medgifvande har Kungl. Maj:t meddelat beslut om inrättande af ett antal af dessa tjänster, nämligen:

	Lektorstjänster	Adjunktstjänster
år 1907	—	63
» 1908	7	6
» 1909	4	3
	<hr/> 11	<hr/> 72

För att det af öfverstyrelsen i dess omförmälda skrifvelse angifna behof af nya lärartjänster skall blifva fyllt erfordras alltså ytterligare 18 lektors- och 9 adjunktstjänster.

Eders Kungl. Maj:t har nu framlagt förslag om anvisande af medel för de 6 ämneslärarinnebefattningar, hvilka enligt 1904 års normalstat återstå att tillsätta; och skulle dessa tjänster uppföras såsom första lärarinnetjänster med en begynnelseaflöning af 2,000 kronor. Vidare har Eders Kungl. Maj:t i enlighet med den af 1908 års Riksdag godkända planen för utvidgning af dåvarande realskolan i Borås till högre allmänt läroverk föreslagit upprättande af en lektorstjänst vid nämnda läroverk med en begynnelseaflöning af 4,000 kronor. Samtliga nu omförmälda tjänster äro afsedda att tillsättas först från och med den 1 juli 1911, hvadan af det äskade anslaget, 16,000 kronor, hälften eller 8,000 kronor skulle komma att besparas.

Riksdagen, som ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förvarande förslag, har alltså för beredande af medel för upprättande från och med den 1 juli 1911 af dels 6 första lärarinnetjänster vid de af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1910 angifna statssamskolor, dels ock en lektorstjänst vid högre allmänna läroverket i Borås höjt reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 16,000 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att öka anslaget till extra arfvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken från dess nuvarande belopp, 108,500 kronor, till 110,700 kronor, eller med 2,200 kronor.

Den föreslagna höjningen, hvaraf behof yppat sig på grund af sjätte realskoleklassens inrättande vid åtskilliga samskolor, har Riksdagen an-

sett sig böra bifalla och har Riksdagen alltså ökat anslaget till extra arfvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken från dess nuvarande belopp, 108,500 kronor, till 110,700 kronor, eller med 2,200 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, dels att såsom bidrag till uppförande af nybyggnad för samskolan i Haparanda, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i ärendet företedda ritningar, må till stadsfullmäktige i nämnda stad från besparingarna å reservationsanslaget till de allmänna läroverken utgå ett belopp af 50,000 kronor, under villkor att, därest samskolan framdeles skulle upphöra, nybyggnaden jämte därtill af staden upplåtet tomtområde må af staten disponeras för skolväsendets behof, och med de närmare bestämmelser rörande anslagets utbetalande och om kontroll öfver dess användande, som meddelas af Eders Kungl. Maj:t, dels ock att stadsfullmäktige må vid berörda nybyggnads utförande tillgodogöra sig materialierna i de å nuvarande skoltomten nr 34 i Haparanda med anlitande af allmänna medel uppförda skolhus och uthusbyggnader.

Såsom af statsrådsprotokollet framgår, har Haparanda stad genom beslut af stadsfullmäktige den 9 december 1904 åtagit sig att, därest det dåvarande femklassiga läroverket i staden ombildades till sexklassig, af staten i öfrigt bekostad samskola, tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler samt bostad eller hyresersättning åt rektor. Sedermera har Eders Kungl. Maj:t enligt beslut den 2 juni 1905 förordnat, att den ifrågasatta ombildningen af läroverket skulle verkställas efter viss angifven plan. Med anledning häraf har staden gått i författning om uppförande af ett nytt läroverkshus, för hvilket kostnaden beräknats till 75,120 kronor, eller, om värmeledning införes, 80,120 kronor. Härjämte hafva stadsfullmäktige beräknat en utgift af 14,000 kronor för inköp af tomter till utvidgning af lekplanen samt kostnader för nedrifning af de gamla och uppförande af nya uthusbyggnader, ritningar, kontrollantarfvode m. m., så att totalkostnaden för den nya läroverksbyggnaden med lekplan skulle, enligt stadsfullmäktiges åsikt, komma att uppgå till i rundt tal 125,000 kronor. Eders Kungl. Maj:t har nu med anledning af från staden i ämnet gjord framställning föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af de med nybyggnaden förbundna kostnader dels bevilja ett statsunderstöd å 50,000 kronor, dels ock medgifva att materialierna i de gamla läroverksbyggnaderna finge för nybyggnaden tillgodogöras.

Den i ärendet lämnade utredningen finner Riksdagen gifva vid handen, att det svärligen låter sig göra att af Haparanda stad utkräfv fullgörandet i hela dess vidd af stadens ofvanberörda åtagande angående tillhanda-

hållande af erforderliga undervisningslokaler. Frånsedt att stadens redan nu mycket svaga ekonomiska ställning härigenom skulle försämrast till en grad, som för de skattdragande invånarna blefve oskäligt betungande, lär man nämligen kunna befara att, på sätt af departementschefen antydts, staden i allt fall vore ur stånd att åvägabringa ett fullt ändamålsenligt och solidt lärohus. Härtill kommer emellertid, såsom det viktigaste skälet för att bereda staden understöd för byggnadsarbetet, den af departementschefen jämväl framhållna omständigheten, att samskolan måste betraktas såsom en synnerligen betydelsefull utpost för svensk kultur i en aflägsen, hufvudsakligen finskspråkig bygd och att till följd häraf vidmakthållande och stärkande af denna läroanstalt bör betraktas såsom en ingalunda oviktig statsangelägenhet. Beloppet af det äskade kontanta understödet, 50,000 kronor, har icke gifvit Riksdagen anledning till erinran och har Riksdagen jämväl ansett sig böra bifalla förslaget om att, till undvikande af statsregleringens betungande med anslag för ändamålet, låta den ifrågavarande utgiften bestridas af reservationerna på anslaget till de allmänna läroverken, som därtill lämna god tillgång. Förslaget om dispositionen af materialierna i de gamla läroverksbyggnaderna har Riksdagen jämväl bifallit.

Riksdagen har alltså medgifvit

dels att såsom bidrag till uppförande af nybyggnad för samskolan i Haparanda, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i ärendet företedda ritningar, må till stadsfullmäktige i nämnda stad från besparingarna å reservationsanslaget till de allmänna läroverken utgå ett belopp af 50,000 kronor, under villkor att, därest samskolan framdeles skulle upphöra, nybyggnaden jämte därtill af staden upplåtet tomtområde må af staten disponeras för skolväsendets behof, och med de närmare bestämmelser rörande anslagets utbetalande och om kontroll öfver dess användande, som meddelas af Eders Kungl. Maj:t; samt

dels ock att stadsfullmäktige må vid berörda nybyggnads utförande tillgodogöra sig materialierna i de å nuvarande skoltomten nr 34 i Haparanda med anlitande af allmänna medel uppförda skolhus och uthusbyggnader.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att medgifva, att, om någon, som innehar Kungl. Maj:ts förordnande att vara rektor vid allmänt läroverk eller högre lärarinneseminariet, af Kungl. Maj:t förordnas att vara ordförande eller ledamot i öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk och i följd häraf entledigas från sin rektorsbefattning, han må, vid öfvergång framdeles till rektorsbefattning vid dylik läroanstalt, för

uppflyttning i högre lönegrad i egenskap af rektor eller erhållande af pension såsom sådan räkna sig till godo den tid, hvarunder han under tid efter ingången af år 1910 varit ordförande eller ledamot i öfverstyrelsen.

På grund af hvad till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet förekommer har Riksdagen medgifvit, att om någon, som innehar Kungl. Maj:ts förordnande att vara rektor vid allmänt läroverk eller högre lärarinneseminariet, af Kungl. Maj:t förordnas att vara ordförande eller ledamot i öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk och i följd häraf entledigas från sin rektorsbefattning, han må, vid öfvergång framdeles till rektorsbefattning vid dylik läroanstalt, för uppflyttning i högre lönegrad i egenskap af rektor eller erhållande af pension såsom sådan räkna sig till godo den tid, hvarunder han under tid efter ingången af år 1910 varit ordförande eller ledamot i öfverstyrelsen.

12:o) I en den 4 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition, nr 150, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att rektor vid statens realskola, som bestridt rektorsbefattning vid treklassigt allmänt läroverk medan detsamma på vederbörande kommuns bekostnad varit utvidgadt till femklassigt läroverk, må, för uppflyttning i andra lönegraden såsom rektor vid realskola äfvensom för erhållande af pension i sistnämnda egenskap, räkna sig till godo tiden för sin ifrågavarande tjänstgöring vid det treklassiga läroverket, dock med undantag för de tre första åren af berörda tid.

Riksdagen har medgifvit att rektor vid statens realskola, som bestridt rektorstjänst vid treklassigt allmänt läroverk, medan detsamma på vederbörande kommuns bekostnad varit utvidgadt till femklassigt läroverk, må, för uppflyttning i andra lönegraden såsom rektor vid realskola äfvensom för erhållande af pension i sistnämnda egenskap, räkna sig till godo tiden för sin ifrågavarande tjänstgöring vid det treklassiga läroverket, dock med undantag för de tre första åren af berörda tid.

13:o) I en den 15 sistlidne april till Riksdagen aflåten proposition, nr 185, har Eders Kungl. Maj:t med återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att rektorn vid realskolan i Oskarshamn Johan Vilhelm Asplund må för uppflyttning i andra lönegraden såsom rektor vid realskola äfvensom för erhållande af pension i nämnda egenskap tillgodoräkna sig den tid han från den 18 augusti 1898 till den 1 juli 1908 tjänstgjort såsom rektor vid allmänna läroverket i Eskilstuna.

Riksdagen har medgifvit, att rektorn vid realskolan i Oskarshamn

Johan Vilhelm Asplund må för uppflyttning i andra lönegraden såsom rektor vid realskola äfvensom för erhållande af pension i nämnda egenskap tillgodoräkna sig den tid han från den 18 augusti 1898 till den 1 juli 1908 tjänstgjort såsom rektor vid allmänna läroverket i Eskilstuna.

14:o) I tvenne inom Riksdagen väckta motioner har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta, att adjunkten vid Hälsingborgs högre allmänna läroverk Johan Peter Ahlgren må förklaras vara berättigad att från och med 1910 års ingång åtnjuta aflöning i fjärde lönegraden.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen i anledning af förevarande motioner för sin del förklarat adjunkten vid Hälsingborgs högre allmänna läroverk Johan Peter Ahlgren berättigad att från och med 1911 års ingång åtnjuta aflöning i fjärde lönegraden.

På grund af de under punkterna 8 och 9 omförmälda besluten har reservationsaslaget till de allmänna läroverken ökat med tillhopa 18,200 kronor, eller från 5,698,306 kronor till 5,716,506 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att fastställa den af departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna staten för högre lärarinneseminariet för år 1911 samt att förty höja det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag för denna läroanstalt från dess nuvarande belopp, 64,800 kronor, till 73,000 kronor, eller med 8,200 kronor.

Då frågan om högre lärarinneseminariets organisation år 1909 var föremål för Riksdagens pröfning, ansåg sig Riksdagen på anförda skäl böra motsätta sig det då väckta förslaget om anordnande af seminariet på två kurser, hvardera på två år, afseende, den lägre ett fördjupande och utvidgande af elevernas allmänbildning och den högre bibringande af fackutbildning i särskilda ämnen samt den praktiska utbildningen för lärarinnekallet. Däremot biföll Riksdagen i hufvudsakliga delar ett af Kungl. Maj:t framlagdt förslag till stat för seminariet för år 1910, hvilket förslag i förhållande till ett i det vid propositionen i ämnet fogade statsrådsprotokollet intaget förslag till normalstat hade egenskapen af öfvergångsstat för år 1910.

I enlighet med af 1909 års Riksdag i organisationsfrågan gjorda uttalanden har nu utarbetats förslag till ordnande af undervisningen på en lägre ettårig kurs, afseende befästande och fördjupande af elevernas allmänbildning och en högre tvåårig för ämnesspecialisering och praktisk utbild-

ning, hvarjämte skulle kvarstå den nuvarande frivilliga fjärde årskursen; och afser Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande framställning fastställande af ett med hänsyn till denna organisation utarbetadt förslag till öfvergångsstat för år 1911.

Då det nu föreslagna sättet för undervisningens ordnande till sina grunder står i full öfverensstämmelse med den af 1909 års Riksdag anvisade vägen för den såsom nödvändig ansedda omorganisationen, har Riksdagen intet att emot dessa grunder erinra. Riksdagen har emellertid icke kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet vid det stora antal ämnen, som enligt planen skulle komma att ingå i den för allmänbildningen afsedda ettåriga kursen. Då detta antal är 13, hvaraf högst fyra valfria ämnen, skulle alltså det antal ämnen, som af hvarje elev komme att läsas, utgöra minst nio och man torde utan fara för misstag kunna beräkna att ämnesantalet i allmänhet icke komme att hålla sig vid detta minimum, utan uppgå till 10 å 11. Utan att härom uttala någon bestämd mening, vill Riksdagen dock ifrågasätta, huruvida icke redan i seminariets lägre kurs borde åstadkommas en större koncentration i studierna, än hvad som med berörda ämnesantal lärere vara möjligt.

Vidkommande förslaget till öfvergångsstat för 1911 slutar denna å ett belopp af 73,000 kronor. Staten för 1910 uppgår till 64,800 kronor. Skillnaden mellan dessa båda belopp, 8,200 kronor, har uppkommit genom att å 1911 års stat uppförts ytterligare en lektor med lön af 4,000 kronor samt två ämneslärarinnor, hvardera med lön af 2,100 kronor. Därjämte har Eders Kungl. Maj:t på sätt inhämtas af punkt 101 här nedan gjort framställning om anvisande för seminariet af följande belopp på extra stat för 1911 nämligen:

till förhyrande af lokal för normalskolans lägsta klasser	kronor	3,000: —
» uppehållande af hushållsskolans verksamhet	»	6,200: —
» uppehållande af den valfria fjärde årskursen	»	3,000: —
» arfvoden åt extra lärarinnor och timlärare	»	9,450: —

tillhopa kronor 21,650: —

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vare sig statförslaget eller det äskade extra anslaget, har alltså i anledning af den under nu förevarande punkt gjorda framställningen,

dels fastställt följande öfvergångsstat för högre lärarinneseminariet för år 1911:

Rector, arfvode	kronor	2,000: —
9 lektorer, lön och tjänstgöringspenningar 4,000 kronor för hvar	»	36,000: —
1 adjunkt, d:o	»	3,000: —
8 ämneslärarinnor, d:o 2,100 kronor hvar	»	16,800: —
1 biträdande ämneslärarinna, arfvode	»	1,800: —
3 biträdande ämneslärarinnor, arfvode 1,500 kronor hvar	»	4,500: —
1 lärare eller lärarinna i teckning, lön	»	1,800: —
1 » » » i musik, »	»	1,200: —
1 » » » i gymnastik, »	»	1,200: —
1 lärarinna i handarbete, lön	»	1,500: —
Rektors skrifbiträde, arfvode	»	500: —
Bibliotekarie, »	»	400: —
Läkare, »	»	500: —
Vaktmästare, tillika portvakt, fri bostad samt lön 600 kronor och arfvode 200 kronor	»	800: —
Eldare, arfvode	»	500: —
Stipendier	»	500: —
Summa kronor		73,000: —

dels ock höjt det å riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag för denna läroanstalt från dess nuvarande belopp, 64,800 kronor, till 73,000 kronor, eller med 8,200 kronor.

16:o) I en den 15 sistlidne april till Riksdagen aflåten proposition, nr 195, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af närlagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att Kungl. Maj:t må äga att, då sådant befinnes erforderligt, för extra ordinarie ämneslärare, hvilken tjänstgör såsom vikarie för lektor vid högre lärarinneseminariet, som innehar förordnande att vara ledamot i öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, bestämma arfvode till annat belopp än dem, som för sådan extra ordinarie lärare finnas upptagna i kungl. kungörelsen den 11 juni 1909 angående ändring i den år 1904 fastställda löneregleringen för högre lärarinneseminariet i Stockholm.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen medgifvit, att Kungl. Maj:t må äga att, då sådant befinnes erforderligt, för extra ordinarie ämneslärare, hvilken tjänstgör såsom vikarie för lektor vid högre lärarinneseminariet, som innehar förordnande att vara ledamot i öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, bestämma arfvode till annat belopp

än dem, som för sådana extra ordinarie lärare finnas upptagna i kungl. kungörelsen den 11 juni 1909 angående ändring i den år 1904 fastställda löneregleringen för högre lärarinneseminariet i Stockholm.

Enskilda läroanstalter.

17:o) I en den 25 sistlidne februari till Riksdagen aflåten proposition (nr 91) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att förklara, att af de bestämmelser, som af Riksdagen antagits i fråga om de å åttonde hufvudtiteln under rubriken: *enskilda läroanstalter* uppförda särskilda anslag

dels punkt 1) under afdelningen *B. Bestämmelser i fråga om anslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter* skall erhålla följande ändrade lydelse:

1) 200 kronor för hvarje ämneslärarinna, som är berättigad till en aflöning af minst 1,400 kronor i 1:sta, 1,700 kronor i 2:dra och 2,000 kronor i 3:dje lönegraden,

dels ock punkterna 2 och 12 under afdelningen *C. Särskilda bestämmelser i fråga om anslaget till enskilda mellanskolor* skola erhålla följande ändrade lydelse:

2. Inträdessökande till sådan i punkt 1 afsedd enskild skola, som utgör öfverbyggnad på folkskolan, skall vid offentlig pröfning visa sig innehafva det i samma punkt omnämnda kunskapsmåttet.

12. Samskola, som för år 1909 åtnjutit understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, må, ändock att de i punkterna 3—10 stadgade villkor ej till alla delar uppfyllas, intill utgången af år 1912, på de villkor Kungl. Maj:t äger bestämma, kunna komma i åtnjutande af understöd från anslaget till enskilda mellanskolor, dock under förutsättning att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande lämna ett bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, däri hemställts, att Riksdagen, vid bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit beträffande punkterna 2 och 12 af »Särskilda bestämmelser i fråga om anslaget till enskilda mellanskolor» måtte besluta, att punkt 1 i första stycket af samma bestämmelser skall erhålla följande ändrade lydelse:

1. Af anslaget till enskilda mellanskolor må understöd utgå dels till enskilda skolor, som utgöra öfverbyggnader på den egentliga folkskolan

och i afseende å inträdesfordringarna förutsätta det kunskapsmått, som inhämtas i högsta klassen af folkskola, anordnad enligt gällande normalplans typ litt. A, dels *intill utgången af år 1920 äfven* till samskolor, som för år 1909 åtnjutit understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom.

Vidkommande först den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna ändringen i de af 1909 års Riksdag antagna bestämmelserna i fråga om anslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter innebär densamma, att lönetillägg å 200 kronor skall tillkomma lärarinna med full tjänstgöring, därest hon *aflagt de prof, som erfordras för behörighet* till ordinarie ämneslärarinnetjänst vid allmänt läroverk, i stället för att nu, enligt Riksdagens beslut, för dylikt lönetillägg erfordras, att lärarinnan *förvärfvat behörighet* för sådan tjänst. På sätt af departementschefen framhålls, framgår med all tydlighet af motiveringen till Riksdagens berörda beslut, att afsikten med detsamma ingalunda varit att i det förslag till bestämmelse i förevarande hänseende, som af Eders Kungl. Maj:t förelades 1909 års Riksdag och som är lika lydande med det nu framlagda förslaget, åstadkomma den skärpning i kompetensfordringarna för rätt till lönetillägg, som innebäres i den af Riksdagen beslutade lydelsen af förevarande bestämmelse, utan torde denna skärpning endast få tillskrifvas ett mindre lyckligt val af uttryck vid beslutets skriftliga affattning. Vid sådant förhållande har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning i denna del.

Beträffande härefter Eders Kungl. Maj:ts och det inom riksdagen väckta förslag om ändringar i de likaledes af 1909 års Riksdag antagna särskilda bestämmelserna i fråga om anslaget till enskilda mellanskolor, är innebörden af det förstnämnda förslaget den, att understöd från anslaget må för obegränsad tid framåt kunna utgå till samskolor, som för år 1909 åtnjutit understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom. Det sistnämnda förslaget däremot afser, att understöd till nämnda samskolor må kunna utgå endast intill utgången af år 1920. Enligt nuvarande bestämmelser kan, med hänsyn till stadgadt villkor om visst kunskapsmått hos inträdesökande samt bestämmelsen om den tid, för hvilken dispens från detta villkor är medgifven, sådant understöd, realiter sedt, icke åtnjutas längre än intill utgången af år 1912. Riksdagen, som väl håller före, att de nu gällande bestämmelserna i förevarande hänseende äro till sina följder för ifrågasvarande samskolor något för hårda, i det de lämna dessa skolor alltför knapp tid att, om de så önska, afveckla sina affärer eller öfvergå till annan skolform, har alltså intet att erinra mot att dessa bestämmelser ändras så, att statsunderstöd må kunna utgå för längre tid än hvad nu är fallet. Där emot har Riksdagen icke ansett sig böra uppgifva 1909 års Riksdags beslut i den utsträckning, som, enligt hvad ofvan nämnts, innebäres i

Eders Kungl. Maj:ts förslag, utan lära skäligen anspråk på hänsyn till förevarande skolors intressen blifva tillgodosedda, om, på sätt i motionen föreslagits, tiden för understödet utsträcker till 1920 års utgång.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition och berörda motion

dels förklarar, att af de bestämmelser, som af Riksdagen antagits i fråga om de å åttonde hufvudtiteln under rubriken: *enskilda läroanstalter* uppförda särskilda anslag, punkt 1) under afdelningen *B. Bestämmelser i fråga om anslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter* skall erhålla följande ändrade lydelse:

1) 200 kronor för hvarje ämneslärarinna, som är berättigad till en aflöning af minst 1,400 kronor i 1:a, 1,700 kronor i 2:a och 2,000 kronor i 3:e lönegraden,

dels förklarar att af förstnämnda bestämmelser punkt 1 under afdelningen *C. Särskilda bestämmelser i fråga om anslaget till enskilda mellan-skolor* skall erhålla följande ändrade lydelse:

1. Af anslaget till enskilda mellanskolor må understöd utgå dels till enskilda skolor, som utgöra öfverbyggnader på den egentliga folkskolan och i afseende å inträdesfordringarna förutsätta det kunskapsmått, som inhämtas i högsta klassen af folkskola, anordnad enligt gällande normalplans typ litt. A, dels *intill utgången af år 1920 äfven* till samskolor, som för år 1909 åtnjutit understöd från anslaget till skolor för kvinnlig ungdom;

dels ock förklarar, att af förstnämnda bestämmelser punkterna 2 och 12 under afdelningen C skola erhålla följande ändrade lydelse:

2. Inträdessökande till sådan i punkt 1 afsedd enskild skola, som utgör öfverbyggnad på folkskolan, skall vid offentlig pröfning visa sig innehafva det i samma punkt omnämnda kunskapsmåttet.

12. Samskola, som för år 1909 åtnjutit understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, må, ändock att de i punkterna 3—10 stadgade villkor ej till alla delar uppfyllas, intill utgången af år 1912, på de villkor Kungl. Maj:t äger bestämma, kunna komma i åtnjutande af understöd från anslaget till enskilda mellanskolor, dock under förutsättning att kommun eller enskilda donatorer till skolans uppehållande lämna ett bidrag, hvars värde för år räknadt uppgår till minst samma belopp som statsunderstödet.

Folkundervisningen.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för beredande af ökade anslag till materiell, ved och ljus m. m. vid folkskoleseminarierna i Växjö och Stockholm höja anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 16,000 kronor.

Af det åskade beloppet, 16,000 kronor, äro afsedda, för seminariet i Växjö 6,000 kronor och för seminariet i Stockholm 10,000 kronor att utgå från och med år 1911. Därjämte erfordras enligt den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen för täckande af det sistnämnda seminariets anslagsbehof för 1910 ett belopp af 8,700 kronor, som af Eders Kungl. Maj:t, på sätt af punkt 110 här nedan inhämtas, begäres på extra stat för år 1911.

Riksdagen, som funnit behofvet af ej mindre höjningen af det ordinarie anslaget än äfven det åskade extra anslaget ådagalagdt, har i anledning af Eders Kungl. Maj:ts i förevarande punkt gjorda framställning, för beredande af ökade anslag till materiell, ved och ljus m. m. vid folkskoleseminarierna i Växjö och Stockholm, höjt anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 16,000 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af ökad anslag till underhåll och vård af folkskoleseminariets i Kalmar trädgård höja anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 700 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet till stöd för förslaget anförts, har Riksdagen för beredande af ökad anslag till underhåll och vård af folkskoleseminariets i Kalmar trädgård höjt anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 700 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels för tillämpning af den utaf departementschefen i statsrådsprotokollet angifna aflöningsstat för folkskoleseminariet i Luleå höja anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 25,220 kronor, dels ock medgifva, att såväl rektor som extra ordinarie adjunkt och öfningslärare vid folkskoleseminariet i Luleå äfvensom lärare i den med seminariet förenade öfningssskolan må vid ordinarie anställning å seminariets stat för uppflyttning i högre aflöningsgrad räkna sig till godo den tid, han i motsvarande befattning såsom extra ordinarie tjänstgjort vid seminariet eller öfningssskolan.

Det nu framlagda förslaget till stat för seminariet i Luleå har icke gifvit Riksdagen anledning till erinran. Likaledes har Riksdagen funnit med billigheten öfverensstämmande, att rektor och vederbörande lärare få i löneturshänseende tillgodoräkna sig sin tjänstgöring såsom extra ordinarie vid seminariet eller öfningssskolan.

För materiel, bränsle, lyse m. m. under höstterminen 1911, då seminariets nya lokaler komma att tagas i bruk, samt till arfvode för undervisning i hygien och till läraren i trädgårdsskötsel beräknas ett belopp af

tillhopa 10,000 kronor vara erforderligt; och göres af Eders Kungl. Maj:t, på sätt af punkt 106 här nedan inhämtas, framställning om beviljande af detta belopp på extra stat för år 1911. Ej heller mot detta anslagskraf har Riksdagen funnit anledning till anmärkning.

I anledning af Eders Kungl. Maj:ts under nu förevarande punkt framställda förslag har Riksdagen alltså

dels för tillämpning af den af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1910 angifna aflöningsstat för folkskoleseminariet i Luleå höjt anslaget till seminarier för folkskollärares bildande med 25,220 kronor, samt

dels ock medgifvit, att såväl rektor som extra ordinarie adjunkt och öfningslärare vid folkskoleseminariet i Luleå äfvensom lärare i den med seminariet förenade öfningsskolan må vid ordinarie anställning å seminariets stat för uppflyttning i högre aflöningsgrad räkna sig till godo den tid, han i motsvarande befattning såsom extra ordinarie tjänstgjort vid seminariet eller öfningsskolan.

Genom de i punkterna 18—20 omförmälda besluten, har anslaget till seminarier för folkskollärares bildande höjts från dess nuvarande belopp, 547,770 kronor, med sammanlagdt 41,920 kronor, eller till 589,690 kronor.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för beredande af anslag till stipendier för elever vid folkskoleseminariet i Luleå höja anslaget till stipendier för seminarieelever med 6,250 kronor eller från dess nuvarande belopp, 87,500 kronor, till 93,750 kronor.

På grund af hvad till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen för beredande af anslag till stipendier för elever vid folkskoleseminariet i Luleå höjt anslaget till stipendier för seminarieelever med 6,250 kronor eller från dess nuvarande belopp, 87,500 kronor, till 93,750 kronor.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till arfvoden åt folkskolinspektörer med 5,500 kronor eller från dess nuvarande belopp, 45,000 kronor, till 50,500 kronor.

Den begärda anslagshöjningen är afsedd att bereda tillgång till medel dels för förbättrande af arfvodena för åtskilliga svagt aflönade folkskoleinspektörer, särskildt i de mindre inspektionsdistrikten, för hvilket ändamål beräknats 4,000 kronor, dels ock för höjande af folkskolinspektörens i Jämtlands län af statsmedel utgående arfvode, 1,250 kronor, med 1,500 kronor, till 2,750 kronor, denna sist nämnda förhöjning föranledd däraf, att länets landsting, som alltsedan år 1877 bidragit till folkskolinspektörens

aflöning med 1,500 kronor årligen, icke vidare är villigt lämna berörda bidrag.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot något af de ändamål, som skola med anslagshöjningen tillgodoses, eller mot de härför beräknade beloppen, har alltså höjt anslaget till arfvoden åt folkskolinspektörer med 5,500 kronor eller från dess nuvarande belopp, 45,000 kronor, till 50,500 kronor.

På grund af de i punkterna 18—22 omförmälda beslut har reservationsanslaget till folkundervisningen, nu 710,270 kronor, ökats med 53,670 kronor, eller till 763,940 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja förslagsanslaget till lönетillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor från 9,456,000 kronor till 10,000,000 kronor, eller med 544,000 kronor.

Riksdagen, som af den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen angående de under de senare åren å ifrågavarande förslagsanslag uppkomna bristerna funnit behovet af den begärda anslagshöjningen ådagalagdt, har alltså höjt förslagsanslaget till lönетillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor från 9,456,000 kronor till 10,000,000 kronor, eller med 544,000 kronor.

24:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte *dels* besluta, att de inskränkningar i rätten till bidrag af statsmedel eller från skoldistriktet, som beträffande extra ordinarie eller biträdande lärare vid folkskola eller lärare vid mindre folkskola eller småskola finnas föreskrifna i § 2 mom. 3 af kungl. kungörelsen den 1 juni 1900 angående aflönande af vikarie för lärare vid folkskola eller småskola under tjänstledighet på grund af sjukdom, skola från och med ingången af år 1911 upphöra att gälla, *dels ock* för ändamålet höja det i riksstaten uppförda förslagsanslaget med titeln »bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola» med 15,000 kronor.

Ifrågavarande bestämmelse är af följande lydelse:

»Bidrag af statsmedel eller från skoldistriktet till vikaries aflönande utgår icke för mera än högst sexton läsmånader under de tre första åren af extra ordinarie eller biträdande lärares vid folkskola eller lärares vid mindre folkskola eller småskola tjänstetid samt ej heller för mera än högst sexton läsmånader under den därefter följande tjänstetiden, såframt icke läraren under de tre närmaste föregående åren själf tjänstgjort minst åtta läsmånader eller den kortare tid, under hvilken undervisningen i den

skola, hvari han är anställd, på grund af Kungl. Maj:ts särskilda medgifvange årligen meddelas.»

Då på sätt i motionen erinras, frågan om statsbidrag för aflönande af vikarie under lärares tillhörande någon af ofvannämnda kategorier tjänstledighet på grund af sjukdom behandlades af 1900 års Riksdag, hade den dessförinnan varit föremål för pröfning af, bland andra, vissa sakkunniga för utredning af åtskilliga till folkundervisningen hörande frågor; och hade dessa sakkunniga förordat statsbidrags utgående utan någon begränsning i afseende å tiden för dess åtnjutande. Vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t i statsrådet den 13 januari 1900 anslöt sig äfven föredragande departementschefen enligt uttalande till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag till denna uppfattning och Kungl. Maj:ts till Riksdagen i ämnet aflåtna proposition blef också i enlighet härmed affattad. Riksdagen ansåg emellertid i öfverensstämmelse med sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande i ärendet, att genom Kungl. Maj:ts förslag möjlighet icke syntes vara utesluten, att rätten till dylikt statsbidrag kunde missbrukas på det sätt, att lärare vid inträffande sjukdom år efter år, och längre än behöfligt vore, skaffade sig hjälp till vikaries aflönande; och grundade Riksdagen denna sin farhåga på, bland annat, den omständigheten, att, då vederbörande skoldistrikts ekonomiska intresse i frågan vore ganska obetydligt, det kunde befaras, att skolrådet icke med tillräcklig noggrannhet pröfvade de vid tjänstledighetsansökningen föreliggande omständigheterna. I enlighet med denna uppfattning beslöt Riksdagen, att statsbidraget skulle utgå med den i ofvan intagna bestämmelse angifna begränsning i afseende å tiden.

För närvarande utgör småskollärarynnas i första lönegraden aflöning 500 kronor. Under den tid, hon i händelse af sjukdom har rätt till bidrag för vikariens aflönande, afstår hon 112 kronor 50 öre för år, medan staten bidrager med 300 kronor och skoldistriktet med 37 kronor 50 öre. Under den tid åter, då hon saknar rätt till dylikt bidrag, måste hon själf erlägga det belopp af 450 kronor för år, hvarmed hennes vikarie skall godtgöras.

I likhet med motionären anser Riksdagen, att det icke låter sig förnekas, att ofvanberörda bestämmelse angående tiden för statsbidragets utgående visat sig synnerligen invecklad och vid sin tillämpning i de särskilda fallen ledande till en ojämnhet i rätten till åtnjutande af statsbidrag, som förvisso icke varit Riksdagens afsikt att åstadkomma. Redan ur denna synpunkt borde sålunda åtminstone en omformulering af stadgandet verkställas. Emellertid håller Riksdagen före, att det näppeligen låter sig göra att med nödig hänsyn till rättvisa och billighet genom bi-

behållande af en tidsbegränsning för bidragets utgående fortfarande hålla ifrågavarande lärarekår försatt i en i nu föreliggande hänseende ogynnsammare ställning än den, som intages af den öfriga folkskollärarekåren. Den af 1900 års Riksdag såsom skäl för dess ställning till frågan framhållna faran för missbruk af en i afseende å tiden obegränsad rätt till statsbidrag synes Riksdagen ej heller med hänsyn till hvad därom i motionen anförts och erfarenheten i öfrigt gifvit vid handen — särskildt om i betraktande tages den ej obetydliga del af sin aflöning, som lärarinna i allt fall måste under tjänstledighet för sjukdom afstå — vara af den betydenhet, att däraf bör föranledas bibehållande af en bestämmelse, som ur andra synpunkter måste anses olämplig. Vid sådant förhållande och då frågan i dess nu föreliggande form, såsom af det ofvan anförda framgår, varit föremål för sakkunniges utredning och Kungl. Maj:ts pröfning och framställning till Riksdagen, hyser Riksdagen ingen betänklighet mot att för sin del besluta borttagandet af den omhandlade tidsbegränsningen. Beloppet af den för sådant ändamål föreslagna anslagshöjningen, 15,000 kronor, har icke gifvit Riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen med bifall till ifrågavarande motion

dels för sin del beslutat att de inskränkningar i rätten till bidrag af statsmedel eller från skoldistriktet, som beträffande extra ordinarie eller biträdande lärare vid folkskola eller lärare vid mindre folkskola eller småskola finnas föreskrifna i § 2 mom. 3 af kungl. kungörelsen den 1 juni 1900 angående aflönande af vikarie för lärare vid folkskola eller småskola under tjänstledighet på grund af sjukdom, skola från och med ingången af år 1911 upphöra att gälla;

dels ock höjt det i riksstaten under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola, nu 146,000 kronor, med 15,000 kronor, till 161,000 kronor.

På grund af de under punkterna 18—24 omförmälda beslut hafva anslagen under rubriken: folkundervisningen, nu 11,486,853 kronor, ökats med 612,670 kronor, eller till 12,099,523 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

25:o) I en den 11 mars 1910 till Riksdagen aflåten proposition, nr 146, ha Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att dels

godkänna de af departementschefen i statsrådsprotokollet förordade stater för allmänna barnbördshuset samt undervisningsanstalterna för barnmorskor i Stockholm och Göteborg jämte de i samma statsrådsprotokoll angifna villkor och bestämmelser för åtnjutande af i staterna upptagna aflöningsförmåner, dels förklara, ej mindre att enhvar, som med eller efter 1911 års ingång tillträder befattning såsom öfverlärare eller biträdande lärare vid undervisningsanstalt för barnmorskor, skall vara pliktig att underkasta sig nyss berörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af sådana befattningar, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya staten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner af statsmedel, äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension å allmänna indragningssaten, som dittills tillkommit dem, dels höja det under rubriken barnmorskeundervisningen och barnbördshusen upptagna anslag med 11,175 kronor, hvarigenom samma anslag, nu 52,358 kronor, komme att uppgå till 63,533 kronor, dels ock medgifva, att de öfverlärarna vid barnmorskeundervisningsanstalterna tillkommande ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Eders Kungl. Maj:ts förslag, att öfverlärarne vid barnmorskeundervisningsanstalterna skola i aflöningshänseende likställas med flertalet professorer vid karolinska institutet och således erhålla en begynnelse aflöning af 7,500 kronor med ett ålderstillägg å 600 kronor efter fem år, har Riksdagen med hänsyn till vikten och omfattningen af det dessa lärare åliggande arbete ansett sig böra bifalla. Likaledes har Riksdagen intet att erinra mot de föreslagna aflöningarna för de biträdande lärarne och instruktionsbarnmorskorna, respektive 4,000 kronor och 1,000 kronor. Den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelsen om skyldighet för öfverlärare och biträdande lärare, som uppbära aflöning af vederbörande kommun, att å sin aflöning af statsmedel vidkännas motsvarande afdrag, synes Riksdagen böra utvidgas med bestämmelse därom, att, därest sådan lärare af kommunen erhåller pension, statspensionen skall minskas med ett däremot svarande belopp, och har Riksdagen formulerat denna bestämmelse, på sätt framgår af anmärkning 2 under nedan intagna stat för allmänna barnbördshuset och undervisningsanstalterna.

På sätt inhämtas af punkt 138 här nedan har Eders Kungl. Maj:t på extra stat för år 1911 äskat ett anslag å 3,000 kronor till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor och till beredande, såvidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna däri

under den tid, de genomgå dessa kurser. Enahanda anslag har för ändamålet utgått från och med år 1904. Beträffande anslagets användning under år 1909 har Riksdagen från medicinalstyrelsen införskaffat en redogörelse, hvaraf inhämtas, att i arfvode åt, bland andra, barnmorskelärarne och biträdande lärarne utgått i Stockholm tillhoppa 1,100 kronor och i Göteborg tillhoppa 861 kronor 19 öre eller sålunda i det närmaste två tredjedelar af anslaget. Till följd häraf och då öfriga arfvoden åt den vid kurserna biträdande personalen uppgått till 640 kronor samt diverse utgifter till 63 kronor 81 öre, har hyresbidrag endast kunnat utgå i Stockholm och Göteborg med fem kronor till hvarje kursdeltagare, hvaremot intet sådant bidrag utgått i Lund. Med hänsyn till den förbättring i aflöningsförhållanden, som vid bifall till nu föreliggande förslag till lönereglering kommer öfverlärarne och biträdande lärarne i Stockholm och Göteborg till del, har det syntts Riksdagen, som om bemälda lärare skäligen borde vara skyldiga att utan särskild ersättning meddela undervisning vid ifrågavarande kurser. En sådan skyldighet har till följd, att någon nedsättning i anslaget kan göras och detsamma i allt fall må kunna lämna tillgång till understöd åt kursdeltagarne i större utsträckning och till belopp, som ej obetydligt torde kunna öfverstiga de för närvarande otvifvelaktigt alltför ringa hyresbidragen. Minskningen i anslaget torde böra bestämmas till 1,000 kronor, och anser sig Riksdagen kunna förvänta, att skyldighet i nu angifvet hänseende varder ofvannämnda lärare af Eders Kungl. Maj:t ålagd.

Eders Kungl. Maj:ts förslag att från allmänna barnbördshusets stat utbryta de anslag, som afse barnmorskeundervisningen och upptaga dem i särskild stat för barnmorskeundervisningen i Stockholm, finner Riksdagen välbetänkt och har alltså bifallit förslaget i denna del. Eders Kungl. Maj:ts framställning i öfriga här ej vidrörda delar har ej heller gifvit Riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen har alltså

dels godkänt följande stater för allmänna barnbördshuset och barnmorskeundervisningsanstalterna.

	Kronor	öre	Kronor	öre
<i>Allmänna barnbördshuset:</i>				
1 förestånderska.....	300	—		
till inköp och underhåll af instrumenter	75	—		
till barnbördshusets öfriga verksamhet jämlikt särskilda kungl. bref beviljade medel.....	24,478	—	24,853	—
Transport	—	—	24,853	—

			Kronor	öre	Kronor	öre
		Transport	—	—	24,853	—
<i>Undervisningsanstalten för barnmorskor i Stockholm:</i>						
	lön.	tjänstgöringsp.				
1 öfverlärare	5,000	2,500	7,500	—		
1 biträdande lärare	2,500	1,500	4,000	—		
1 instruktionsbarnmorska, arfvode			1,000	—		
vikariatsersättningar under semester för öfverläraren, biträdande läraren och instruktionsbarnmorskan			512	50		
premier för barnmorskeelever			75	—		
understöd åt 12 barnmorskeelever			2,532	—		
för anskaffande och vidmakthållande af undervisningsmateriell			500	—		
till lokaler m. m. för barnmorskeundervisning			5,000	—	21,119	50
<i>Undervisningsanstalten för barnmorskor i Göteborg:</i>						
	lön	tjänstgöringsp.				
1 öfverlärare	5,000	2,500	7,500	—		
1 biträdande lärare	2,500	1,500	4,000	—		
1 förestånderska och instruktionsbarnmorska, arfvode			1,000	—		
vikariatsersättningar under semester för öfverläraren, biträdande läraren och förestånderskan-instruktionsbarnmorskan			512	50		
till frilärlingars underhåll m. m.			2,600	—		
för anskaffande och vidmakthållande af undervisningsmateriell			500	—	16,112	50
Summa			—	—	62,085	—

Anm. 1. Efter fem år kan lönen för öfverlärare höjas med 600 kronor.

Anm. 2. Så länge från vederbörande kommun ersättning utgår till öfverlärare eller biträdande lärare i hans egenskap af öfverläkare eller biträdande läkare vid kommunens barnbördshus, skall aflöningen af statsmedel minskas med ersättningen motsvarande belopp, och i följd däraf såsom pensionsunderlag tjäna lönen enligt ofvanstående stat med det ålderstillägg, som därtill hörer, efter afdrag af det belopp, som enligt gällande bestämmelser må kunna utgå till befattningshavaren i pension från kommunen.

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de för öfverlärare och biträdande lärare vid barnmorskeundervisningsanstalterna i Stockholm och Göteborg i ofvanstående stater upptagna aflöningsförmåner, nämligen

att innehafvare af sådan befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af barnmorskeundervisningen eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets eller Riksdagens stat, ej heller annan befattning hos kommun än befattning vid det barnbördshus, där barnmorskeundervisningsanstalt är förlagd;

att med befattning af ifrågavarande slag ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår öfverlärare, Kungl. Maj:t och, hvad angår biträdande lärare, medicinalstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid barnmorskeundervisningsanstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af medicinalstyrelsen pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden

inhållas, såvida ej medicinalstyrelsen finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall för öfverläraren, eller när det erfordras för beredande af semester åt denne, biträdande läraren skall vara skyldig att, om han förordnas att bestrida öfverlärarbefattningen, bestrida densamma mot åtnjutande, i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men i senare fallet af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning är i staten medgifven, tidpunkten för förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor, att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester; skolande härvid iakttagas, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänståldern blifvit uppnådd, och bör löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kan ske, åtnjutas af öfverlärare under en och en half månad samt af biträdande lärare under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är stadgadt vid tiden för den nya statens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen, med iakttagande af hvad i anm. 2 under aflöningsstaten är för särskildt fall stadgadt; samt

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar, ej mindre att enhvar, som med eller efter 1911 års

ingång tillträder befattning såsom öfverlärare eller biträdande lärare vid undervisningsanstalt för barnmorskor, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af sådana befattningar, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya staten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner af statsmedel, äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension å allmänna indragningsstaten, som dittills tillkommit dem;

dels höjt det under rubriken barnmorskeundervisningen och barnbörds-
husen upptagna anslag med 11,175 kronor, hvarigenom samma anslag, nu 52,358 kronor, kommer att uppgå till 63,533 kronor;

dels ock medgifvit, att de öfverlärarne vid barnmorskeundervisnings-
anstalterna tillkommande ålderstillägg må utgå af det under riksstatsens
åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

Musikaliska akademien.

26:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen ville medgifva läraren vid musikaliska akademiens konservatorium, Anton Andersén rätt att, med bibehållande af sin lärarplats i violoncell- och kontrabasspelning *odelad* (i enlighet med akademiens förslag härom), uppbära från tiden för lönereglerns trädande i kraft det af Riksdagen för undervisningen i violoncell- och kontrabasspelning anslagna lönebeloppet kronor 3,000.

Andersén har, enligt hvad Riksdagen inhämtat, icke ingått på den af 1908 års Riksdag fastställda stat för musikaliska akademien och uppbär han alltså den för hans innehafvande befattning såsom lärare i violoncell- och kontrabasspelning i den förut gällande staten uppförda aflöning å 1,600 kronor med tre intjänta ålderstillägg, hvarterda å 160 kronor eller sålunda tillhoppa 2,080 kronor. I den nya staten är ifrågavarande undervisning uppdelad på två läraretjänster, en i violoncellspelning med aflöning å 1,400 kronor och tre ålderstillägg å 200 kronor hvarterda, samt en i kontrabasspelning med begynnelseaflöning å 700 kronor och tre ålderstillägg å 100 kronor hvarterda. Anledningen till att Andersén icke ingått på nya staten lärar få antagas hafva varit det af 1908 års Riksdag uppställda villkoret, att rätt till ålderstillägg icke tillkommer den som uppbär mer än en aflöning på akademiens stat, på grund hvaraf Andersén, äfven

om han blefve innehafvare af båda de nämnda läraretjänsterna icke skulle hafva erhållit någon nämnvärd löneförbättring. 1909 års Riksdag ändrade emellertid berörda villkor därhän, att i angifna fallet ålderstillägg finge uppbäras allenast å en af befattningarna. Med anledning af att de förutsättningar, som kunna antagas hafva legat till grund för Anderséns beslut att ej ingå på den nya staten, sedermera ändrats, synes billigheten bjuda, att Anderséns underlåtenhet härutinnan icke försätter honom i sämre löneställning än han skulle hafva erhållit, därest han inom behörig tid förklarat sig villig ingå på nya staten. Riksdagen har alltså i anledning af föreliggande motion förklarat läraren vid musikaliska akademiens konservatorium Anton Andersén berättigad att från och med år 1910 uppbära de löneförmåner å 1908 års stat för akademien, som Andersén skulle hafva erhållit, därest han inom föreskrifven tid förklarat sig villig ingå på berörda stat; med skyldighet för Andersén att underkasta sig de vid nämnda stat fogade aflöningsvillkor och bestämmelser.

Naturhistoriska riksmuseum.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att — med godkännande af den förändring i aflöningsstaten för naturhistoriska riksmuseum, att däri upptages såväl ytterligare en intendentsbefattning med enahanda aflöningsförmåner och villkor för förmånernas åtnjutande, som bestämts för de nuvarande intendenterna, afsedd att först innehafvas af professor Alfred Gabriel Nathorst med rätt för honom att genast komma i åtnjutande af ålderstillägg, som äfven ett till 2,500 kronor ökad anslag till vikariatsersättning — dels höja museets aflöningsstat från dess nuvarande belopp, 59,688 kronor, till 67,500 kronor, dels å naturhistoriska riksmuseets stat uppföra ett anslag å 2,000 kronor till bearbetning, vård och förökning af museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, dels ock för ifrågavarande ändamål öka det ordinarie anslaget till naturhistoriska riksmuseet med 9,812 kronor.

Med anledning af hvad i statsrådsprotokollet upplyses angående omfattningen och betydelsen af naturhistoriska riksmuseets samlingar af arkegoniater och fossila växter, för hvilka samlingar den nu föreslagna intendentsbefattningen är afsedd, har Riksdagen intet att erinra mot, att den tjänst, som faktiskt sedan en lång följd af år tillbaka vid museet funnits för vården och bearbetningen af nämnda samlingar och för hvilken aflöningen utgått dels från allmänna indragningsstaten och dels på extra

stat, nu uppföres å ordinarie stat, samt att sistnämnda tjänsts mångårige innehafvare professorn Alfred Gabriel Nathorst varder den förste innehafvaren af den nya intendentsbefattningen. Såsom följd häraf bör ock, på sätt föreslagits, det för närvarande å extra stat utgående anslaget å 2,000 kronor till bearbetning m. m. af ifrågavarande afdelning uppföras å ordinarie stat samt museets anslag till vikariatsersättning, 2,188 kronor, höjas med 312 kronor till 2,500 kronor. Å andra sidan komma att ur riksstaten uteslutas dels de å allmänna indragningsstaten uppförda anslagen å 7,000 kronor till professorn Nathorsts aflöning och 250 kronor till ersättning åt hans vikarie under semester, dels ock de å extra stat för 1911 till förhöjning af berörda två belopp uppförda anslagen å respektive 790 och 63 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen

dels godkänt den förändring i aflöningsstaten för naturhistoriska riksmuseum, att däri upptages såväl ytterligare en intendentsbefattning med enahanda aflöningsförmåner och villkor för förmånernas åtnjutande, som bestämts för de nuvarande intendenterna, afsedd att först innehafvas af professorn Alfred Gabriel Nathorst med rätt för honom att genast komma i åtnjutande af ålderstillägg, som äfven ett till 2,500 kronor ökad anslag till vikariatsersättning;

dels höjt museets aflöningsstat från dess nuvarande belopp, 59,688 kronor, till 67,500 kronor;

dels å naturhistoriska riksmuseets stat uppfört ett anslag å 2,000 kronor till bearbetning, vård och förökning af museets afdelning för arkegoniater och fossila växter;

dels ock för ifrågavarande ändamål ökat det ordinarie anslaget till naturhistoriska riksmuseet med 9,812 kronor.

Häriigenom har det i riksstaten under titeln »Naturhistoriska riksmuseum» uppförda ordinarie anslaget höjts från sitt nuvarande belopp, 108,638 kronor, till 118,450 kronor.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

28:o) I en den 11 mars 1910 till Riksdagen aflåten proposition (nr 120) har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att det till bekostande af elever vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas äfvensom åtföljande vårdares resor på statens järnvägar från blindanstalterna till elevernas hemorter och åter en gång år

ligen under sommarferierna anvisade förslagsanslag å 2,000 kronor får användas till resor jämväl i de fall, då enskilda järnvägar helt eller delvis behöfva anlitas.

Riksdagen har medgifvit, att det till bekostande af elevers vid institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas äfvensom åtföljande vårdares resor på statens järnvägar från blindanstalterna till elevernas hemorter och åter en gång årligen under sommarferierna anvisade förslagsanslag å 2,000 kronor får användas till resor jämväl i de fall, då enskilda järnvägar helt eller delvis behöfva anlitas.

Svenska kyrkan i Paris.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å åttonde hufvudtiteln, näst efter anslagstiteln »Kyrkans underhåll», med oförändrad benämning uppföra det för närvarande å tredje hufvudtiteln under anslagstiteln »Svenska kyrkan i Paris» i riksstaten upptagna belopp, 2,950 kronor.

Till det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 14 januari 1910 yttrade herr ministern för utrikes ärendena beträffande det på riksstatens tredje hufvudtitel uppförda ordinarie anslaget till svenska kyrkan i Paris, 2,950 kronor, att berörda anslag rätteligen hörde tillsammans med öfriga, på åttonde hufvudtiteln förekommande anslag till ecklesiastiska ändamål och sålunda borde till sistnämnda hufvudtitel öfverflyttas. Herr ministern hade härom öfverlagt med chefen för ecklesiastikdepartementet, hvilken vore enig med herr ministern, att anslaget i fråga borde afföras från riksstatens tredje hufvudtitel och öfverföras till åttonde hufvudtiteln.

I enlighet härmed har Eders Kungl. Maj:t, på sätt inhämtas af punkt 4 under tredje hufvudtiteln af statsverkspropositionen, föreslagit, att ifrågasvarande anslag måtte från sistnämnda hufvudtitel afföras.

Riksdagen har å åttonde hufvudtiteln, näst efter anslagstiteln »Kyrkans underhåll», med oförändrad benämning uppfört det för närvarande å tredje hufvudtiteln under anslagstiteln »Svenska kyrkan i Paris» i riksstaten upptagna belopp, 2,950 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

30:o) Beträffande *öfriga ordinarie anslag*, som i riksstaten för år 1910 finnas uppförda under åttonde hufvudtiteln, har icke nu föreslagits någon annan ändring än att, för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, förslags-

anslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu utgörande 55,053 kronor, må höjas till 55,068 kronor, eller med 15 kronor.

Riksdagen får anmäla, att öfriga, här ofvan icke omförmälda ordinarie anslag i riksstaten för år 1911 upptagits till oförändrade belopp; dock att förslagsanslaget till skrifmaterialier, expenser, ved m. m., för jämnande af hufvudtitelns slutsumma höjts från sitt nuvarande belopp 55,053 kronor med 40 kronor till 55,093 kronor.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

31:o) Under punkt 23 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till *provisorisk lönereglering* för befattningshafvare i ecklesiastikdepartementet, i enlighet med de af departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkta grunder och på de af honom förordade villkor, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 12,645 kronor, däraf högst 275 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Såsom i särskild skrifvelse anmäles har Riksdagen ej mindre till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i ecklesiastikdepartementet, i enlighet med i skrifvelsen angifna grunder å extra stat för år 1911 anvisat under åttonde hufvudtiteln 12,145 kronor, däraf högst 275 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester, än äfven godkänt följande villkor, utöfver redan gällande lönevillkor, för åtnjutande af de provisoriska aflöningstilläggen, nämligen:

att tjänsteman icke må med den befattning, för hvilken lönefyllnaden utgår, förena vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad. eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår tjänsteman, som af Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t, och hvad angår innehafvare af annan befattning, vederbörande chef, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid det egna verket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

att, ifråga om rätt att åtnjuta aflöningsförmåner under tjänstledighet, hvad som stadgats angående lön gäller jämväl beträffande ortstillägg;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att hvad som föreskrifvits i fråga om tidpunkten för inträdande af löneförhöjning första och andra gången skall äga motsvarande tillämpning beträffande tredje löneförhöjningen, där sådan äger rum;

att löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, ej må tillträda samma förhöjning;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att begagna sig af semester å tid af året, som af vederbörande chef bestämmes; äfvensom

att samtliga ordinarie befattningshafvande skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söcken- dag; samt

föreskrifvit till iakttagande vid utbetalningen af provisoriska aflönings- tillägg

dels att å lönen skall afdragas, efter år räknadt, så stort belopp — afrundadt, om sådant erfordras för vinnande af jämn summa, till närmast högre femtio- eller hundratal och, hvad vaktmästare beträffar, till 30 kronor för förste vaktmästare och 25 kronor för andre vaktmästare samt portvakt — som motsvarar den pensionsavgift, hvilken enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension skulle hafva af vederbörande befattningshafvande erlagts såsom bidrag till egen pensionering, om berörda lag varit å honom tillämplig; börande dock därvid iakttagas, att den, som oberoende af den provisoriska löneregleringen är skyldig att erlagga pensionsavgift enligt berörda lag, skall därutöfver vidkännas allenast så stort afdrag, som betingas af lönstillökningen vid den provisoriska löneregleringen, hvarvid afdraget, efter sammanläggning med pensionsavgiften, afrundas på förut angifvet sätt;

dels ock att, om vaktmästare eller portvakt, för hvilken föreslagits provisoriskt aflöningsstillägg å 400 kronor, åtnjuter fri bostad med bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, från ortstillägget eller lönen af-

dragas så stort belopp, att det, tillsammans med hvad som enligt den ordinarie aflöningsstaten för berörda förmån afdrages från aflöningen, uppgår till 250 kronor.

32:o) Under punkt 24 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande af arfvode å 7,800 kronor, hvaraf 2,500 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, åt en *en extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet* på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 7,800 kronor.

Med hänvisning till hvad Riksdagen under punkterna 1 och 31 här ofvan anfört och då Riksdagen funnit billigheten fordra, att den extra byråchefen varder i aflöningshänseende likställd med öfriga byråchefer inom ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen för beredande af arfvode å 7,800 kronor, hvaraf 2,500 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, åt en *extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 7,800 kronor.

33:o) I *punkt 25* har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande af arfvoden åt extra föredragande i ecklesiastikdepartementet m. m. på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 11,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att häraf förskottsvis under år 1910 af tillgängliga medel utanordna 7,000 kronor.

Såsom af statsrådsprotokollet framgår, är af det äskade anslaget, 11,500 kronor, ett belopp å tillhoppa 6,500 kronor afsedt till arfvoden för åren 1910 och 1911 åt en extra föredragande å läroverksbyrån samt åt vikarien för denne föredragande, hvilken i allmänhet skulle vara kanslissekreteraren å nämnda byrå. Beträffande nu ifrågavarande extra föredragande får Riksdagen hänvisa till hvad Riksdagen under punkt 1 här ofvan anfört.

Vidkommande återstoden af det äskade anslaget, eller 5,000 kronor, är detta belopp afsedt för aflönande af en extra föredragande å folkskolebyrån samt en såsom biträde åt honom anställd amanuens. Denne extra föredragande skulle uteslutande hafva till åliggande att fullgöra den på byrån ankommande föredragningen inför regeringsrätten. För hans aflönande härför beräknas ett belopp af 2,000 kronor utöfver hans kanslissekreterare aflöning å 4,000 kronor. Berörda 2,000 kronor skulle utgöras dels af det kanslissekreterarne, enligt hvad ofvan nämnts, för år 1911 tillerkända provisoriska lönetillägg å 1,000 kronor, dels ock af ett å departementets stat för närvarande uppfördt belopp af 1,000 kronor för beredande af nödigt biträde åt chefen för folkskolebyrån vid föredragning af vissa ärenden. Då emellertid provisoriskt lönetillägg för innevarande år ej utgår, äskas motsvarande belopp, 1,000 kronor, på extra stat för år 1911,

med rätt för Eders Kungl. Maj:t att under år 1910 förskjuta beloppet. Till arfvode efter 2,000 kronor för år åt en såsom biträde åt den extra föredraganden anställd amanuens under åren 1910 och 1911 äskas på extra stat för sistnämnda år 4,000 kronor.

Riksdagen har vid behandling af denna del af förslaget icke kunnat undgå att fästa sig därvid, att här föreligger en fråga af stor praktisk räckvidd. Visserligen beviljade Riksdagen år 1909 å jordbruksdepartementets stat anslag till en extra föredragande inför regeringsrätten, men denna åtgärd föranleddes förnämligast af kammarkollegii omorganisation, och Riksdagen fann sig då ej föranlåten att ingå på spörsmålet om själfva arbetssättet inom regeringsrätten. Nu föreliggande framställning om anslag till en extra föredragande å ecklesiastikdepartementets folkskolebyrå motiveras däremot hufvudsakligen af den tillökning i departementets arbete, som uppkommit genom regeringsrättens tillkomst; och har Riksdagen därför helt naturligt måst uppställa för sig den frågan, om liknande framställningar från andra departement kunna i större utsträckning vara att förvänta. För bedömandet af detta spörsmål synes det anförande, hvarmed statsrådet och chefen för civildepartementet den 13 sistlidne april besvarade en i Andra kammaren i ämnet framställd interpellation, vara vägledande. Statsrådet meddelade därvid, att, sedan närmare erfarenhet vunnits om lämpligaste sättet för föredragningen i regeringsrätten, redan vissa förenklingar i arbetssättet vidtagits och lättnader beredts för de föredragande departementstjänstemännen. Han framhöll vidare, att, liksom säkerligen regeringsrätten komme att såsom hittills tillse, att alla förenklingar, som vore möjliga, vidtoges, regeringen skulle med hänsyn till vunnit erfarenhet inom Eders Kungl. Maj:ts kansli ägna förevarande fråga all uppmärksamhet. Med hänsyn till de ekonomiska konsekvenser, anställandet inom statsdepartementen af extra föredragande inför regeringsrätten skulle kunna medföra, yttrade statsrådet:

»I interpellantens motivering beröres äfven den ekonomiska frågan och framhålles faran af att regeringsrättens arbetssätt skulle i en närliggande framtid betinga anordnandet af ett stort ämbetsverk, motsvarande hvad nedre justitierevisionen är för högsta domstolen. På grund af hvad jag redan anført, lærer vara tydligt, att något sådant icke torde ifrågakomma. Väl är det så, att genom regeringsrättens tillkomst arbetsbördan för vissa tjänstemän i statsdepartementen i någon mån ökats, men å andra sidan hafva äfven därigenom lättnader beredts departementen, särskildt några af expeditionscheferna. I de departement och byråer, där de till regeringsrätten öfverlämnade målen endast förekomma i ett mindre antal, kan gifvetvis den i så fall obetydliga ökningen i arbetet ej i och för sig

motivera anställandet af någon ny tjänsteman. Genom en ändrad fördelning af arbetet inom departementet eller byrån torde den genom omorganisationen något rubbade jämvikten lätt nog kunna återställas. Där åter regeringsrättsmålen förekomma i stort antal, är förhållandet i viss mån annorlunda. Enbart för sig kan dock den af *omorganisationen* framkallade arbetsökningen inom ett departement ej motsvara en persons hela arbetskraft, men väl kan denna komma att tagas i anspråk till följd af samtidigt inträffad ökning af arbetsmaterialet inom departementet».

Riksdagen vill med anslutning till dessa uttalanden framhålla nödvändigheten af att åt föredragningen inom regeringsrätten gifvas så enkla och litet betungande former som möjligt, så att de föredragande departementstjänstemännens arbete ej varder genom denna föredragning onödigtvis ökad. Därest detta iakttages, vill Riksdagen hålla före, att med all sannolikhet särskilda, för ifrågavarande föredragning afsedda tjänster inom Eders Kungl. Maj:ts kansli icke vidare skola behöfva inrättas.

Hvad beträffar den nu föreslagna extra föredragande inom ecklesiastikdepartementets folkskolebyrå, har Riksdagen, särskildt med hänsyn därtill att den nuvarande chefen för nämnda byrå har sin hufvudsakliga utbildning förlagd till skolväsendets område — något, som jämväl torde komma att blifva fallet med en framtida innehafvare af tjänsten — och sålunda svårigen kan vara i besittning af den rättsliga kunskap och erfarenhet, som måste anses i hög grad af behovet påkallad för föredragningen inför regeringsrätten, icke velat motsätta sig det för ändamålet nu äskade anslaget.

Då det emellertid icke synes Riksdagen alldeles uteslutet, att den extra föredragandens arbetstid icke varder fullt upptagen af de för honom sålunda i första hand afsedda göromålen, anser sig Riksdagen böra uttala sin förväntan, att, i den mån så varder fallet, ifrågavarande tjänsteman må varda tagen i anspråk för biträde vid öfriga å byrån förekommande arbeten.

Eders Kungl. Maj:ts förslag angående anställande af ytterligare en amanuens å byrån med arfvode af 2,000 kronor för år har ej heller gifvit Riksdagen anledning till erinran.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen för beredande af arfvoden åt extra föredragande i ecklesiastikdepartementet m. m. på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 11,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att häraf förskottsvis under år 1910 af tillgängliga medel utanordna 7,000 kronor.

34:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, *till förhöj-*

ning af de inom ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli anställda amanuensers arfvoden m. m. på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 10,950 kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till biträden vid utförande af de inom ecklesiastikdepartementet förekommande statistiska arbetena på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 6,200 kronor.

Riksdagen har, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till biträden vid utförande af de inom ecklesiastikdepartementet förekommande statistiska arbetena på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 6,200 kronor.

Riks- och landsarkiven.

36:o) Till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, har Eders Kungl. Maj:t för år 1911 äskat 3,000 kronor eller samma belopp, som under flera föregående år för ändamålet beviljats.

Riksdagen har, till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia, anvisat för år 1911 ett extra anslag af 3,000 kronor.

37:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till utgifvande genom riksarkivet af Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tiden 1521—1809, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

38:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1911 anvisat

dels till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala 1,800 kronor,

dels till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Vadstena 1,800 kronor

med rätt för Eders Kungl. Maj:t, hvad angår hvart och ett af dessa belopp, att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga;

dels till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund 1,800 kronor; samt

dels till ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Lund 1,000 kronor.

Kungl. biblioteket.

39:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, till *redigering af den för Sveriges offentliga bibliotek gemensamma accessionskatalogens 25:e årgång*, omfattande år 1910, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

40:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1911 anvisat

dels till inbindning af obundna böcker i kungl. bibliotekets äldre samlingar 10,000 kronor; och

dels till utarbetande af katalog öfver ofullständigt förtecknade delar af dessa samlingar likaledes 10,000 kronor.

Nationalmuseum.

41:o) Under punkt 33 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande i enlighet med af departementschefen tillstyrkta grunder af provisoriskt aflöningstillägg att, på de af honom förordade villkor, utgå till vissa befattningshafvare vid nationalmuseum, på extra stat för år 1911 bevilja ett förslagsanslag af 4,395 kronor, däraf högst 25 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Såsom i särskild skrifvelse anmäles, har Riksdagen ej mindre för beredande, i enlighet med i skrifvelsen angifna grunder, af provisoriska aflöningstillägg att utgå till vissa befattningshafvare vid nationalmuseum på extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag af 4,395 kronor, däraf högst 25 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester, än äfven godkänt följande villkor, utöfver redan gällande lönevillkor, för åtnjutande af de provisoriska aflöningstilläggen, nämligen:

att tjänsteman icke må med den befattning, för hvilken lönefyllnaden utgår, förena vara sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår tjänsteman, som af Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl.

Maj:t, och hvad angår innehafvare af annan befattning, vederbörande chef, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid det egna verket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

att, i fråga om rätt att åtnjuta aflöningsförmåner under tjänstledighet, hvad som stadgats angående lön gäller jämväl beträffande ortstillägg;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i hakte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att hvad som föreskrifvits i fråga om tidpunkten för inträdande af löneförhöjning första och andra gången skall äga motsvarande tillämpning beträffande tredje löneförhöjningen, där sådan äger rum;

att löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, ej må tillträda samma förhöjning;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att begagna sig af semester å tid af året, som af vederbörande chef bestämmes; äfvensom

att samtliga ordinarie befattningshafvande skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar hvarje söckendag; samt

föreskrifvit till iakttagande vid utbetalningen af provisoriska aflönings-tillägg

dels att å lönen skall afdragas, efter år räknadt, så stort belopp — afrundadt, om sådant erfordras för vinnande af jämn summa, till närmast högre femtio- eller hundratal och, hvad vaktmästare beträffar, till 30 kronor för förste vaktmästare och 25 kronor för andre vaktmästare samt portvakt — som motsvarar den pensionsavgift, hvilken enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension skulle hafva af vederbörande befattningshafvande erlagts såsom bidrag till egen pensionering, om berörda lag varit å honom tillämplig; börande dock därvid iakttagas, att den, som oberoende af den provisoriska löne-regleringen är skyldig att erlagga pensionsavgift enligt berörda lag, skall därutöfver vidkännas allenast så stort afdrag, som betingas af lönetillök-

ningen vid den provisoriska löneregleringen, hvarvid afdraget, efter sammanläggning med pensionsafgiften, afrundas på förut angifvet sätt;

dels ock att, om vaktmästare eller portvakt, för hvilken föreslagits provisoriskt aflöningstillägg å 400 kronor, åtnjuter fri bostad med bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, från ortstillägget eller lönen afdragas så stort belopp, att det, tillsammans med hvad som enligt den ordinarie aflöningsstaten för berörda förmån afdrages från aflöningen, uppgår till 250 kronor.

42:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen jämväl för år 1911 anvisat ett extra anslag af 5,100 kronor för vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*.

43:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för ordnandet af *nattlig bevakning vid nationalmuseibygnaden* anvisat på extra stat för år 1911 ett anslag af 3,800 kronor.

44:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1910 ägt rum, för *biträde vid vård och tillhandahållande af handteknings- och gravyrsamlingen* i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

45:o) Sedan Riksdagen 1908 för systematiskt genomforskande samt beskrifvande och betecknande i erforderliga delar af vissa i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1905 närmare angifna, i Sverige befintliga samlingar, innehållande hittills icke fackmässigt undersökta konstverk eller märkligare konstslöjdföremål, beviljat ett anslag å 6,000 kronor, och därpå på extra stat för hvartera af åren 1909 och 1910 anvisat ett belopp af 2,000 kronor, har Riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag för fortsatt *systematiskt genomforskande samt beskrifvande och förtecknande* i erforderliga delar genom lämpliga personer, företrädesvis extra ordinarie tjänstemän vid nationalmuseum, enligt plan som intendenten bestämmer, af sådana i Sverige befintliga samlingar, innehållande hittills icke fackmässigt undersökta konstverk eller märkligare konstslöjdföremål, som afses i intendents skrifvelse till Kungl. Maj:t den 28 september 1904, af förut beviljad anslag på extra stat för år 1911 anvisat återstoden 2,000 kronor.

46:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till beredande af höjda arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän vid nationalmuseet på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 3,350 kronor.

Riksdagen har till *beredande af höjda arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän vid nationalmuseet* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 3,350 kronor.

47:o) I en den 29 sistlidne april till Riksdagen aflåten proposition, nr 208, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af närlagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att till beredande af ökade ersättningar för bestridande af sekreterar- och kamrerargöromålen vid nationalmuseum på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 600 kronor.

Riksdagen har till beredande af *ökade ersättningar för bestridande af sekreterar- och kamrerargöromålen vid nationalmuseum* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 600 kronor.

Lifrustkammaren.

48:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, *för tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 6,200 kronor.

49:o) Sedan Riksdagen år 1908 på därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning till upprättande af en lappkatalog öfver lifrustkammarens samlingar beviljat ett anslag af 4,000 kronor, däraf på extra stat för år 1909 ett belopp af 2,200 kronor, samt 1909 års Riksdag af nämnda anslag anvisat 900 kronor på extra stat för år 1910, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa återstoden af anslaget, 900 kronor.

Riksdagen har till *upprättande af en lappkatalog öfver lifrustkammarens samlingar* af förut beviljad anslag af 4,000 kronor på extra stat för år 1911 anvisat återstoden 900 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

50:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1904—1910 ägt rum,

till *förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 2,970 kronor.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af ökad t anslag för åren 1910 och 1911 till vikariatsersättning, extra biträde, renskrifning m. m. vid Stockholms stads konsistorium på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 1,000 kronor.

Riksdagen har för beredande af ökad t anslag för åren 1910 och 1911 till *vikariatsersättning, extra biträde, renskrifning m. m. vid Stockholms stads konsistorium* på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 1,000 kronor.

52:o) I en den 15 sistlidne april till Riksdagen aflåten proposition nr 183, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af närlagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att, intill dess ny reglering af amanuensens vid domkapitlet i Lund löneförmåner i vederbörlig ordning kan komma att vidtagas, till honom må af ränteinkomsten å den under domkapitlets förvaltning stående äldre pastoraliefonden, i den mån samma ränteinkomst därtill lämnar tillgång, utbetalas ett årligt aflöningsbidrag af högst 300 kronor.

Riksdagen har medgifvit att, intill dess ny reglering af amanuensens vid domkapitlet i Lund löneförmåner i vederbörlig ordning kan komma att vidtagas, till honom må af ränteinkomsten å den under domkapitlets förvaltning stående äldre pastoraliefonden, i den mån samma ränteinkomst därtill lämnar tillgång, utbetalas ett årligt aflöningsbidrag af högst 300 kronor.

Universitetet i Uppsala.

53:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *anordnande vid universitetet i Uppsala af undervisning i bokföring* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 600 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

54:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1908—1910 ägt rum, till *arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 3,000 kronor.

55:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1908, 1909 och 1910 ägt rum, till *förstärkande af lärarkrafterna i kirurgi vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 2,000 kronor.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anordnande vid institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi vid universitetet i Uppsala af den i stadgan för medicinska examina föreskrifna undervisningskursen i allmän kemi på extra stat för år 1911 bevilja dels till arfvode åt en lärare vid kursen 2,500 kronor, dels ock till höjning af institutionens anslag till materiell m. m. 1,000 kronor, tillhoppa 3,500 kronor.

Då ifrågavarande kurs i allmän kemi är betingad af de numera förändrade formerna för den medicinska undervisningen samt Riksdagen ej funnit något att erinra emot de för kursen beräknade kostnaderna, har Riksdagen för anordnande vid institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi vid universitetet i Uppsala af den i stadgan för medicinska examina föreskrifna *undervisningskursen i allmän kemi* på extra stat för år 1911 beviljat

dels till arfvode åt en lärare vid kursen 2,500 kronor samt

dels till höjning af institutionens anslag till materiell m. m. 1,000 kronor; eller tillhoppa 3,500 kronor.

57:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till arfvode åt en assistent å akademiska sjukhusets i Uppsala röntgenafdelning, med den tjänstgöring, som af Eders Kungl. Maj:t bestämmes, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,500 kronor.

Riksdagen, som finner skäligt att arfvodet för assistenten vid röntgenafdelningen, på sätt föreslagits, utgår med 3,000 kronor, har intet att erinra mot att statens bidrag härtill bestämmes till hälften af nämnda belopp eller 1,500 kronor, hvilket innebär en förhöjning med 1,000 kronor af det förut å extra stat för ändamålet anvisade belopp. Emellertid anser Riksdagen, att såsom villkor för anslagets beviljande bör uppställas att, såsom jämväl af departementschefen förutsatts skola ske, ett lika stort belopp, 1,500 kronor, kommer assistenten till del från akademiska sjukhusets stat.

Riksdagen har alltså såsom *bidrag åt en assistent å akademiska sjukhusets i Uppsala röntgenafdelning*, med den tjänstgöring, som af Eders Kungl. Maj:t bestämmes, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 1,500 kronor, med villkor att för ifrågavarande assistents aflöning ett lika stort belopp utgår från akademiska sjukhusets stat.

58:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till förhöjning af arfvodet för *notarien vid medicinska fakulteten vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 400 kronor.

59:o) Sedan 1906 års Riksdag för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken beviljat ett anslag af 54,000 kronor och däraf på extra stat för hvar och ett af åren 1907—1910 anvisats ett belopp af 9,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisa ytterligare 9,000 kronor.

Riksdagen har för *anställande vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken* på extra stat för år 1911 anvisat af förut beviljad anslag ett belopp af 9,000 kronor.

60:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till uppehållande vid universitetet i Uppsala af undervisning i nordisk och jämförande forn-kunskap på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 3,500 kronor, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för ifrågavarande undervisnings meddelande finnes att tillgå.

Under erinran att 1909 års Riksdag beviljat förevarande anslag med villkor att, därest vederbörande lärare vore innehafvare af docentstipendium, arfvodet för undervisningen i nordisk och jämförande fornkunskap skulle minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstege 5,000 kronor och då Riksdagen anser, att samma villkor jämväl nu bör uppställas, har Riksdagen till *uppehållande vid universitetet i Uppsala af undervisning i nordisk och jämförande fornkunskap* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslagsbelopp af 3,500 kronor att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för ifrågavarande undervisnings meddelande finnes att tillgå samt med villkor att, därest vederbörande lärare är innehafvare af docentstipendium, arfvodet för undervisningen skall minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstiger 5,000 kronor.

61:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala med åliggande att biträda vederbörande professor i estetik samt litteratur- och konsthistoria vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 3,500 kronor.

Under hänvisning till hvad under punkt 60 här ofvan anförts får

Riksdagen anmäla, att Riksdagen till arfvode åt en *lärare vid universitetet i Uppsala* med åliggande att biträda vederbörande professor i *estetik samt litteratur- och konsthistoria* vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 3,500 kronor, med villkor att, därest vederbörande lärare är innehafvare af docentstipendium, arfvodet för undervisningen skall minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstiger 5,000 kronor.

62:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, såsom för innevarande år ägt rum, till *uppehållande af öfningarna å institutionen för allmän och analytisk kemi* vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

63:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1904—1910 ägt rum, till aflöning åt en *assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala* samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade *seismologiska undersökningarna* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 2,000 kronor.

64:o) Sedan Riksdagen år 1908, på därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, till arfvode åt en för biträde vid arbetet med den internationella solarforskningen anställd assistent vid den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala beviljat ett anslag af 7,500 kronor, däraf på extra stat för hvartera af åren 1909 och 1910 anvisats ett belopp af 1,500 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 1,500 kronor.

Riksdagen har af redan beviljadt anslag till arfvode åt en för biträde vid arbetet med den *internationella solarforskningen anställd assistent* vid den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

65:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning af arfvodet för notarien hos filosofiska fakulteten vid universitetet i Uppsala på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 700 kronor.

Riksdagen har, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för höjning af *arfvodet för notarien hos filosofiska fakulteten vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 700 kronor.

66:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen till *Uppsala universitets bibliotek* å extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

Universitetet i Lund.

67:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anordnande vid universitetet i Lund af undervisning i bokföring på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 600 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

Riksdagen har, för anordnande vid universitetet i Lund af *undervisning i bokföring* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 600 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

68:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för universitetet i Lund på extra stat för år 1911 anvisat

dels till arfvode åt en *biträdande lärare i medicin* ett belopp af 2,000 kronor,

dels ock till höjning af arfvodet för *notarien vid medicinska fakulteten* ett belopp af 200 kronor, eller tillhopa 2,200 kronor.

69:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1906—1910 ägt rum, för anordnande af *kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid universitetet i Lund* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

70:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för anordnande af den i stadgan angående medicinska examina föreskrifna *undervisningskursen i allmän kemi* vid universitetet i Lund på extra stat för år 1911 uppfört

dels till *aflöning åt en lärare* vid kursen 2,000 kronor,

dels ock till *materiell* för densamma 500 kronor, eller sålunda tillhopa 2,500 kronor.

71:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att såsom bidrag till arfvode åt en assistent å det vid universitetets i Lund kliniker inrättade

röntgenlaboratoriet med den tjänstgöring, som af Eders Kungl. Maj:t bestämmes, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,500 kronor.

Under hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 57 här ofvan anført får Riksdagen anmäla, att Riksdagen såsom bidrag till arfvode åt en *assistent* å det vid universitetets i Lund kliniker inrättade *röntgenlaboratoriet*, med den tjänstgöring, som af Eders Kungl. Maj:t bestämmes, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 1,500 kronor, under villkor att Malmöhus läns landsting med lika stort belopp bidrager till ifrågavarande assistents aflöning.

72:o) Sedan 1907 års Riksdag för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken beviljat ett anslag af 54,000 kronor, och däraf på extra stat för hvartera af åren 1908, 1909 och 1910 anvisats ett belopp af 9,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisa ytterligare 9,000 kronor.

Riksdagen har för anställande vid universitetet i Lund af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* på extra stat för år 1911 anvisat af förut beviljad anslag ett belopp af 9,000 kronor.

73:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innvarande år ägt rum, till *uppehållande vid universitetet i Lund af undervisning i slaviska språk, företrädesvis ryska*, på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 2,500 kronor.

74:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en lärare vid universitetet i Lund med åliggande att biträda vederbörande professor i estetik samt litteratur- och konsthistoria vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 3,500 kronor.

Under hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 60 här ofvan anført, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till arfvode åt en *lärare vid universitetet i Lund* med åliggande att biträda vederbörande professor i *estetik samt litteratur- och konsthistoria* vid uppehållande af undervisnings- och examinationsskyldigheten i samma ämne enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas, på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 3,500 kronor, med villkor att, därest vederbörande lärare är

innehafvare af docentstipendium, arfvodet för undervisningen skall minskas, så att detsamma jämte stipendiet ej öfverstiger 5,000 kronor.

75:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad under de senare åren ägt rum, för aflönande af en föreståndare för *universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 2,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att utföra det arbete, som det mindre akademiska konsistoriet finner skäl att bestämma.

76:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1906—1910 ägt rum, till *arfvode åt en amanuens vid universitetets i Lund konstsamlingar* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 500 kronor.

77:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1901—1910 ägt rum, på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 3,000 kronor för uppehållande af *undervisning i entomologi och vård af de entomologiska samlingarna* vid universitetet i Lund, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för tjänstgöringens bestridande finnes att tillgå.

78:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning af arfvodet för notarien hos filosofiska fakulteten vid universitetet i Lund på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 250 kronor.

Då Riksdagen anser behovet af den föreslagna ökningen af det till ifrågavarande tjänsteman utgående arfvodet, 500 kronor, vara, genom hvad i statsrådsprotokollet därom framhållits, ådagalagdt, har Riksdagen för höjning af *arfvodet för notarien hos filosofiska fakulteten vid universitetet i Lund* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 250 kronor.

79:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *materiell m. m. för universitetsbiblioteket i Lund* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

80:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till materiell för inrättningen för gymnastik och fäktkonst vid universitetet i Lund på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 500 kronor.

Då Riksdagen anser det begärda anslaget, på sätt i statsrådsprotokollet framhålles, blifva till gagn för tillgodoseende af studenternas, särskildt de mindre bemedlades, behof af kroppsöfningar, har Riksdagen till *materiell för inrättningen för gymnastik och fäktkonst vid universitetet i Lund* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 500 kronor.

81:o) I en den 21 sistlidne januari till Riksdagen aflåten proposition (nr 68) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att till anordnande af centraluppvärmning i byggnaden för den kemiska, den medicinskt-kemiska och den farmakologiska institutionen vid universitetet i Lund på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 23,300 kronor.

Ehuruväl Riksdagen, som tagit del af handlingarna i ärendet, funnit det för ifrågavarande uppvärmningsanordningar utarbetade förslaget med kostnadsberäkningar vara i sina detaljer synnerligen ofullständigt, har Riksdagen likväl med hänsyn till det, enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, trängande behovet af att ifrågavarande värmeledning kommer till stånd, ej velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förslag; och har Riksdagen förty till anordnande af centraluppvärmning i byggnaden för den kemiska, den medicinskt-kemiska och den farmakologiska institutionen vid universitetet i Lund på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 23,300 kronor.

Universitetet och karolinska mediko-kirurgiska institutet gemensamt.

82:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, till *resestipendier åt ordinarie lärare och vissa andra tjänstemän vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet*, jämväl för år 1911 på extra stat beviljat ett anslag af 10,000 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

83:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad under en följd af år ägt rum, till *arfvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 900 kronor.

84:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, på sätt under åren 1907—1910 ägt rum, till arfvode åt en *amanuens vid mediko-kirurgiska institutets syfilidologiska klinik å sjukhuset S:t Göran* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 900 kronor.

85:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren ägt rum, för upprätthållande af den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande *undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker* under den tid af år 1911, hvarunder de ordinarie lärarne vid institutet icke ombesörja nämnda undervisning och sjukvård, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 1,500 kronor.

86:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1911 anvisat
dels till arfvode åt en biträdande lärare i medicin 3,000 kronor,
dels till arfvode åt en biträdande lärare i kirurgi 3,000 kronor,
dels ock till uppehållande af assistenttjänstgöring vid allmänna barnhuset i Stockholm 600 kronor,
eller sålunda tillhopa 6,600 kronor.

87:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar har Riksdagen till höjning af *materiellanslaget för den anatomiska institutionen vid karolinska institutet* på extra stat för år 1911 beviljat 1,500 kronor.

88:o) på grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1911 beviljat
dels till arfvode åt en föreståndare för röntgeninstitutet å serafimerlasarettet 3,000 kronor,
dels ock till aflöning åt erforderligt biträde åt föreståndaren och till underhåll af röntgeninstrumentariet 2,000 kronor,
eller sålunda tillhopa 5,000 kronor.

89:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1911 bevilja dels till arfvode åt ett lärarbiträde vid den förberedande kursen i allmän kemi

2,500 kronor, dels ock till materiell vid kemiska institutionen 1,500 kronor, tillhopa 4,000 kronor.

Då Riksdagen ej haft anledning till anmärkning emot de äskade beloppen, har Riksdagen för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1911 beviljat

dels till arfvode åt ett lärarbiträde vid den förberedande kursen i allmän kemi 2,500 kronor; samt

dels till materiell vid kemiska institutionen 1,500 kronor,
eller tillhopa 4,000 kronor.

90:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af tillgång till ett belopp af 2,400 kronor att, lika fördeladt mellan den anatomiska och den histologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, användas till aflönande af nödigt arbetsbiträde vid enhvar af nämnda institutioner, utöfver de för ändamålet disponibla, å ordinarie stat uppförda aflöningsmedlen för en preparator, 1,650 kronor, på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 750 kronor.

Då ämnet histologi genom kungl. kungörelsen den 26 mars 1892 uppställdes såsom särskildt examensämne vid sidan af ämnet anatomi, bibehölls preparatorsbefattningen i anatomi såsom gemensam för de båda ämnesgrupperna. Inom kort visade det sig emellertid svårt för preparatorn att medhinna samtliga med tjänsten förenade arbeten, och när befattningen år 1908 blef ledig, beslöts därför att med tillsättande af tjänsten skulle tills vidare anstå samt att den för tjänstens uppehållande anslagna aflöning, 1,650 kronor, skulle disponeras med hälften för hvardera af den histologiska och den anatomiska afdelningen att användas till de med berörda tjänst afsedda ändamål. Nu begäres en ökning af ifrågasvarande anslag med 750 kronor, så att arfvodena för hvardera af de arbetsbiträden, som bestrida preparatorsgöromålen å nämnda afdelningar, skulle komma att uppgå till 1,200 kronor.

Då Riksdagen anser det till fullo utredt, att preparatorstjänsten icke längre lämpligen kan vara gemensam för de bägge institutioner, den anatomiska och den histologiska, för hvilka den är afsedd, samt Riksdagen ej haft något att anmärka emot beloppet af den begärda arfvodesökningen för de biträden, som utföra preparatorsgöromålen, har Riksdagen för beredande af tillgång till ett belopp af 2,400 kronor att, lika fördeladt mellan den anatomiska och den histologiska institutionen vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, användas till aflönande af nödigt arbetsbiträde vid enhvar af nämnda institutioner, utöfver de för ändamålet disponibla,

å ordinarie stat uppförda aflöningsmedlen för en preparator, 1,650 kronor, på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 750 kronor.

91:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1911 anvisa till en pediatrik klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn 1,800 kronor och till en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm 3,500 kronor, under villkor, hvad sistnämnda anslag beträffar, att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1911.

Det till kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn äskade beloppet, 1,800 kronor, har af Riksdagen under en lång följd af år förut beviljats.

För en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm har Riksdagen likaledes under en följd af år anvisat ett belopp af 2,800 kronor. Den höjning med 700 kronor af berörda anslag, hvarom framställning nu gjorts, är hufvudsakligen orsakad af behovet af ökad materiell, ökning af aflöningarna till skrifbiträde och sköterska äfvensom beredande af arfvode åt en andre assistent.

Riksdagen, som icke har något att emot framställningen erinra, har alltså på extra stat för år 1911 anvisat

dels till en pediatrik klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn ett belopp af 1,800 kronor; samt

dels ock till en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm 3,500 kronor, att utgå under villkor, att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1911.

Undervisning i epidemiologi.

92:o) I en den 25 sistlidne februari till Riksdagen aflåten proposition (nr 121) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag föreslagit Riksdagen att, för anordnande vid epidemisjukhusen i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala af klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 6,000 kronor, att användas enligt af Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

Riksdagen får härmed anmäla, att Riksdagen för anordnande vid epidemisjukhusen i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala af klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 6,000 kronor, att användas enligt af Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

Allmänna läroverken.

93:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 114,000 kronor.

Under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet i ärendet innehåller, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till *arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1911 beviljat 114,000 kronor.

94:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, medgifvit, att till *skolläkare vid allmänna läroverk* må såsom ersättning för dem i nämnda egenskap åliggande göromål, förutom det redan förut af statsmedel och af läroverkets ljus- och vedkassa utgående arfvodet, af statsmedel utgå ytterligare ett belopp, motsvarande 1 krona för hvarje under höstterminen vid läroverket närvarande lärjunge, samt för detta ändamål på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 20,000 kronor.

95:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts gjorda framställning har Riksdagen för *upprätthållande under år 1911 vid högre realläroverket i Göteborg af profårskurs för praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag å 5,100 kronor.

96:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1907—1910 ägt rum, till *arfvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

97:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, för beredande af medel till gäldande af *hyra för ämbetslokal åt öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk* under hyresåret 1 oktober 1910—30 september 1911, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 5,000 kronor.

Kommunala och enskilda läroanstalter.

98:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till resestipendier åt lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter och kommunala

mellanskolor under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 10,000 kronor.

Med förevarande anslag afses resestipendier åt lärarpersonalen vid hufvudsakligen samma skolor, åt hvilken Riksdagen åren 1908 och 1909 under rubrik resestipendier för lärarpersonalen vid högre läroverk för kvinnlig ungdom med flera undervisningsanstalter beviljat samma belopp som det nu begärda, eller 10,000 kronor. Dessutom är nu afsedt, att lärarpersonalen vid de enskilda högre gosskolorna skola blifva delaktiga af anslaget. Ändringen af anslagets rubrik är föranledd af 1909 års Riksdags beslut om statsbidrag till enskilda läroanstalter och kommunala mellanskolor. Riksdagen har till *resestipendier åt lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter och kommunala mellanskolor*, under de villkor och bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 10,000 kronor.

99:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, till understöd, under de villkor Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, för anordnande af *undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi* på extra stat för år 1911 anvisat åt styrelsen för Uppsala enskilda läroverk 10,500 kronor, åt styrelsen för aktiebolaget Ateneum för flickor i Stockholm 2,500 kronor och åt Göteborgs allmänna folkskolestyrelse 2,500 kronor, eller tillhopa 15,500 kronor.

100:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år skett, dels till *resestipendier*, dels ock till *understöd vid fortsatta studier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid lärarinneutbildningsanstalter i huslig ekonomi* äfvensom åt *skolkökslärarinnor vid andra läroanstalter*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

101:o) Under hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 15 här ofvan anført, får Riksdagen anmäla att Riksdagen för högre lärarinneseminariet på extra stat för år 1911 anvisat:

till förhyrande af lokal för normalskolans lägsta klasser	kronor	3,000: —
» uppehållande af hushållsskolans verksamhet	»	6,200: —
» uppehållande af den valfria fjärde årskursen	»	3,000: —
» arfvoden åt extra lärarinnor och timlärare	»	9,450: —
eller tillhopa		kronor 21,650: —

Folkundervisningen.

102:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen dels medgifva, att tillfällig löneförbättring må för år 1911 till de ordinarie lärarna och lärarinnorna vid folkskoleseminariernas öfningsskolor utgå, i Stockholm och Göteborg med 400 kronor för lärare och 300 kronor för lärarinna och i öfriga städer med 300 kronor för lärare och 200 kronor för lärarinna, dels ock för bestridande af berörda löneförbättring på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 8,200 kronor.

Till ifrågavarande ändamål anvisade 1909 års Riksdag ett belopp af 7,600 kronor att utgå enligt ofvan angifna grunder. Højningen af anslaget är orsakad af inrättande af två manliga lärarbefattningar vid seminariet i Luleå.

Riksdagen har

dels medgifvit, att *tillfällig löneförbättring* må för år 1911 till de ordinarie lärarne och lärarinnorna vid folkskoleseminariernas öfningsskolor utgå, i Stockholm och Göteborg med 400 kronor för lärare och 300 kronor för lärarinna och i öfriga städer med 300 kronor för lärare och 200 kronor för lärarinna,

dels ock för bestridande af berörda löneförbättring på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 8,200 kronor.

103:o) Sedan 1909 års Riksdag till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar, af erforderliga byggnader för folkskoleseminariet i Göteborg samt afjämmande af därvarande lekplan beviljat ett anslag af 429,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisat ett belopp af 100,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af nämnda anslag på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

Riksdagen har af till *uppförande af nybyggnader för folkskoleseminariet i Göteborg samt afjämmande af därvarande lekplan* redan beviljadt anslag af 429,000 kronor på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 150,000 kronor.

104:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för uppehållande af undervisningen vid seminariet i Göteborg i förhyrda lokaler samt anordnande af parallellklasser därstädes på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 15,250 kronor.

1909 års Riksdag anvisade på extra stat för år 1910 ett anslag af 10,700 kronor för uppehållande af undervisningen vid ifrågavarande seminarium under höstterminen sistnämnda år m. m. Den nu begärda anslagshöjningen för år 1911 har med afseende å hvad till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet förekommer icke gifvit Riksdagen anledning till erinran. Beträffande det för skrifbiträde åt rektor beräknade beloppet, 250 kronor, vill Riksdagen emellertid framhålla, att det är första gången, som särskildt anslag för sådant biträde vid folkskoleseminarierna förekommer. Detta oaktadt vill Riksdagen, med hänsyn till hvad i ärendet är upplyst angående omfattningen af de rektor vid seminariet i Göteborg till följd af särskildt det stora elevantalet samt den pågående nybyggnaden åliggande expeditionsgöromålen, ej motsätta sig anvisande af medel för ändamålet till begärdt belopp. Härvid har Riksdagen särskildt sin uppmärksamhet fäst på önskvärdheten af att rektor genom erhållande af lättnad i de rent mekaniska skrifgöromålen må beredas tillfälle att, på sätt jämväl af honom antydts, fortfarande kunna ägna korrespondensen med elever och målsmän personlig handläggning.

Riksdagen har alltså för uppehållande af undervisningen vid seminariet i Göteborg i förhyrda lokaler samt anordnande af parallellklasser därstädes på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 15,250 kronor.

105:o) Sedan 1908 års Riksdag till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hufvudförslaget af de i oktober 1907 upprättade ritningarna med de af öfverintendentsämbetet gjorda ändringar och tillägg, af erforderliga byggnader för folkskollärarseminariet i Luleå samt anskaffande af gymnastikattiralj för detsamma äfvensom gäldande af kostnader för upprättande af nämnda ritningar med kostnadsförslag beviljat ett anslag af 392,750 kronor och däraf på extra stat anvisat för år 1909 ett belopp af 100,000 kronor och för år 1910 250,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af nämnda anslag på extra stat för år 1911 anvisa återstoden, 42,750 kronor.

Riksdagen har af det till *uppförande af nybyggnader för folkskollärarseminariet i Luleå samt anskaffande af gymnastikattiralj för detsamma* äfvensom gäldande af kostnaden för upprättande af för ändamålet uppgjorda ritningar med kostnadsförslag redan beviljade anslag af 392,750 kronor på extra stat för år 1911 anvisat återstoden, 42,750 kronor.

106:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till materiell, bränsle, lyse m. m. vid folkskoleseminariet i Luleå äfvensom arfvode för undervisning i hygien samt åt läraren i trädgårdsskötsel därstädes på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 10,000 kronor.

Med hänvisning till hvad Riksdagen här ofvan under punkt 20 anfört, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till *materiell, bränsle, lyse m. m. vid folkskoleseminariet i Luleå äfvensom arfvode för undervisning i hygien samt åt läraren i trädgårdsskötsel därstädes* på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 10,000 kronor.

107:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för inredning och möblering af de nyuppförda byggnaderna för folkskoleseminariet i Luleå samt för ritningar till och ledning af arbetet med inredningen på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 31,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att emot framställningen erinra, har för *inredning och möblering af de nyuppförda byggnaderna för folkskoleseminariet i Luleå samt för ritningar till och ledning af arbetet med inredningen* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 31,000 kronor.

108:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af undervisning i folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs, Härnösand, Skara, Växjö och Luleå förenade öfningsskolorna på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 16,088 kronor.

På grund af den i ärendet förebragta utredningen, har Riksdagen för *uppehållande af undervisning i folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs, Härnösand, Skara, Växjö och Luleå förenade öfningsskolorna* på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 16,088 kronor.

109:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa till anordnande under höstterminen 1910 och under år 1911 af en för manliga studenter afsedd parallellafdelning till fjärde klassen vid folkskoleseminariet i Växjö ett belopp af 6,100 kronor, däri inberäknadt ett belopp af 927 kr. 74 öre till inredning af lärosal för nämnda parallellafdelning.

På grund af hvad till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen på extra stat för år 1911 anvisat till *anordnande under höstterminen 1910 och under år 1911 af en för manliga studenter*

afsedd parallellafdelning till fjärde klassen vid folkskoleseminariet i Växjö ett belopp af 6,100 kronor.

110:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels för beredande af ökade anslag under år 1910 till materiell, ved och ljus m. m. samt undervisning i trädgårdsskötsel, dels ock för undervisning i huslig ekonomi under senare hälften af samma år vid folkskoleseminariet i Stockholm på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 8,700 kronor.

Under hänvisning till hvad under punkt 18 här ofvan anförts, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen dels för beredande af ökade anslag under år 1910 till *materiell, ved och ljus m. m. samt undervisning i trädgårdsskötsel*, dels ock för *undervisning i huslig ekonomi* under senare hälften af samma år vid folkskoleseminariet i Stockholm på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 8,700 kronor.

111:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anskaffande af undervisningsmateriell för folkskoleseminariet i Växjö på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 9,200 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till anmärkning emot det äskade beloppet, har till anskaffande af *undervisningsmateriell för folkskoleseminariet i Växjö* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 9,200 kronor.

112:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd för uppehållande af Stockholms privata folkskolläraryrkesseminarium under år 1911 på extra stat för samma år bevilja ett anslag af 6,300 kronor.

Med det begärda anslaget har Eders Kungl. Maj:t för första gången velat bereda understöd åt en privat undervisningsanstalt för utbildande af lärarkrafter, afsedda för folkskolorna. På grund af de till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet anförda skäl, har Riksdagen icke velat motsätta sig beviljandet af ifrågavarande anslag. Såsom en själffallen förutsättning för anslagets utgående vill Riksdagen emellertid framhålla skyldighet för seminariet att vara underkastadt samma inspektion som statens folkskoleseminarier.

Riksdagen har alltså till *understöd för uppehållande af Stockholms privata folkskolläraryrkesseminarium* under år 1911 på extra stat för samma år beviljat ett anslag af 6,300 kronor.

113:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till anordnande, i enlighet med de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t

kan finna lämpligt föreskrifva, af *repetitionskurser i gymnastik för folkskollärare och folkskollärarinnor* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 12,000 kronor.

114:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till understöd för anordnande i enlighet med de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af *fortbildningskurser i trädgårdsskötsel för folkskollärare vid Adelsnäs trädgårdsskola* under år 1911 på extra stat för samma år anvisat ett anslag af 1,300 kronor.

115:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Tärna, Sorsele, Arjeplogs och Malå församlingar på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 20,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

Till förevarande ändamål har Riksdagen för hvart och ett af åren 1909 och 1910 beviljat ett anslag af 15,000 kronor.

Då Riksdagen af de i statsrådsprotokollet meddelade upplysningarna funnit den begärda anslagsökningen vara af behovet påkallad, har Riksdagen för *beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn* inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Tärna, Sorsele, Arjeplogs och Malå församlingar på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 20,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

116:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på längre afstånd från skola boende skolpliktiga barn inom Hotagens församling* i Jämtlands län på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 1,000 kronor att användas enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela.

117:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskoleseminarierna*, under de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisat på extra stat för år 1911 ett belopp af 2,000 kronor.

118:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad under flere föregående år ägt rum, till *resestipendier åt folkskollärare och folkskollärarinnor*, enligt de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 uppfört ett anslag af 4,000 kronor.

De tekniska läroverken.

119:o) Sedan Eders Kungl. Maj:t i punkt 108 föreslagit Riksdagen att, för beredande af möjlighet att i första afdelningen af tekniska högskolan intaga ett ökad antal nya elever, på extra stat för år 1911 beräkna ett belopp af 52,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t i en den 15 nästlidne april till Riksdagen aflåten skrifvelse (nr 196), under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, gifvit Riksdagen tillkänna, att väckt fråga om anslag på extra stat för år 1911 för beredande af möjlighet att i första afdelningen af tekniska högskolan intaga ett ökad antal nya elever ej från Eders Kungl. Maj:ts sida föranleder vidare åtgärd, i följd hvaraf medel för ändamålet ej behöfva å sagda stat beräknas.

Hvad sålunda i ärendet förekommit har Riksdagen skolat här anteckna.

120:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till förbättring af anordningarna för uppvärmning och ventilation af lokaler i tekniska högskolans hufvudbyggnad och bergsskolebyggnad, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med framlagda förslag, på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 11,600 kronor.

Då behovet af ifrågavarande anordningar synes Riksdagen af hvad därom i ärendet förekommit ådagalagdt samt Riksdagen icke funnit anledning till erinran mot det för ändamålet äskade anslaget belopp, har Riksdagen till *förbättring af anordningarna för uppvärmning och ventilation af lokaler i tekniska högskolans hufvudbyggnad och bergsskolebyggnad*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med framlagdt förslag, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 11,600 kronor.

121:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för inköp af elektriskt maskineri för elektrokemiska laboratoriet vid tekniska högskolan på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 2,000 kronor.

Riksdagen har *för inköp af elektriskt maskineri för elektrokemiska laboratoriet vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 2,000 kronor.

122:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum,

dels medgifvit, att *tillfällig löneförbättring* för år 1911 till belopp af 1,000 kronor må utgå för enhvar af följande *lektorer vid tekniska högskolan*, nämligen lektorerna i beskrifvande geometri och ritkonst, i allmän fysik, i skeppsbyggnadskonst, i metallurgi och hyttkonst, i geodesi och topografi samt i elementarmekanik och beskrifvande maskinlära, äfvensom förklarar, att af nämnda tillfälliga löneförbättring 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar,

dels ock på extra stat för år 1910 beviljat för omförmälda *tillfälliga löneförbättring* 6,000 kronor och *till förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan* 17,500 kronor, tillhopa 23,500 kronor.

123:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *arfvode åt en extra lärare i elektroteknik vid tekniska högskolan* å extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

124:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum,

dels beviljat *tillfällig löneförbättring* för år 1911 åt följande *lärare vid Chalmers tekniska läroanstalt* med

för föreståndaren	kronor 1,000: —
» 9 lektorer 1,000 kronor hvardera	» 9,000: —
» läraren i verkstadsarbete	» 500: —
» andre läraren i byggnadslära	» 500: —
» » » i matematik	» 750: —
» » » i allmän kemi	» 750: —
» läraren i skeppsbyggeri	» 750: —
» » i frihandsteckning	» 650: —

dels förklarar, att af den lektorerna tillkommande löneförbättringen 500 kronor skola betraktas såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

dels ock för nu ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 13,900 kronor.

125:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen för *uppehållande af verksamheten vid tekniska skolan i Stockholm* på extra stat för år 1911 anvisat:

för förhöjning af betjäningens aflöning	kronor	446: —
» » » underlärarnas »	»	9,905: —
» » » anslaget för den extra ordinarie undervisningen	»	260: —
» » » anslaget till belysning	»	750: —
» » » anslaget till inventariers anskaffande och underhåll	»	1,000: —
» » » anslaget till undervisningsmateriell	»	1,750: —
» » » anslaget till diverse utgifter	»	2,050: —

eller således tillhopa kronor 16,161: —

under villkor, att Stockholms stad för år 1911, utöfver förut anslagna medel å 7,500 kronor, för berörda ändamål bidrager med 16,161 kronor.

126:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping på extra stat för år 1911 anvisa: till undervisning i svenska språket 200 kronor, till betjäningens aflöning 400 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,000 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisning i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor, till bibliotek och samlingar 300 kronor samt till undervisning i verkstadsarbete 400 kronor, tillhopa 4,250 kronor.

Under hvarterdera af åren 1902—1910 har Riksdagen för ifrågavarande ändamål anvisat:

till betjäningens aflöning	kronor	250: —
» lyshållning, uppvärmning m. m.	»	1,300: —
» assistenter och repetitörer	»	400: —
» undervisning i främmande språk	»	400: —
» höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning	»	150: —
» bibliotek och samlingar	»	300: —

Summa kronor 2,800: —

Då Riksdagen på grund af hvad i statsrådsprotokollet förmåles, icke funnit skäl till anmärkning mot den begärda anslagsökningen, har Riksdagen för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping* på extra stat för år 1911 anvisat: till undervisning i svenska språket 200 kronor, till betjäningens aflöning 400 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,000 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisning i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor, till bibliotek och samlingar 300

kronor samt till undervisning i verkstadsarbete 400 kronor, tillhopa 4,250 kronor.

127:o) Enligt Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö* på extra stat för år 1911 anvisat till betjäningens aflöning 1,000 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,200 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 4,500 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 5,000 kronor, till en parallellafdelning i tredje årskursen 1,000 kronor, till inköp af undervisningsmaterieell 750 kronor, eller tillhopa 14,450 kronor.

128:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro* på extra stat för år 1911 anvisat till höjda aflöningar åt extra lärarna i svenska språket, främmande språk, frihandsteckning och modellering 825 kronor, till höjd ersättning för bestridande af sekreterar- och kamrerargöromålen 100 kronor, till arvode åt extra lärare för undervisning i parallellklasser 13,075 kronor, till biträden i landtmåteri m. m. 200 kronor, till biträden på verkstaden 1,570 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor och till lyshållning, uppvärmning m. m. 3,300 kronor, eller tillhopa 19,920 kronor.

129:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås på extra stat för år 1911 anvisa till undervisning i verkstadsarbete 700 kronor, till undervisning i svenska och främmande språk 500 kronor, till undervisning i frihandsteckning 200 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,000 kronor, tillhopa 4,250 kronor.

För uppehållande af verksamheten vid förevarande tekniska elementarskola har Riksdagen på extra stat för hvart och ett af åren 1903—1910 anvisat ett belopp af 3,850 kronor.

Då Riksdagen funnit den begärda anslagsökningen vara af behovet påkallad, har Riksdagen för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås* på extra stat för år 1911 anvisat till undervisning i verkstadsarbete 700 kronor, till undervisning i svenska och främmande språk 500 kronor, till undervisning i frihandsteckning 200 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,000 kronor, tillhopa 4,250 kronor.

130:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Härnösand* på extra stat för år 1911 anvisat till undervisning i svenska språket 200 kronor, till undervisning i främmande språk 400 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,900 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till förhöjning af arfvodet till gymnastiklärare 200 kronor, eller tillhopa 4,550 kronor.

131:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, för beredande af *tillfällig löneförbättring* åt rektor, ordinarie lärare, tjänstemän och vaktmästare *vid tekniska skolan i Eskilstuna* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 602 kronor, under villkor att Eskilstuna stad för nämnda ändamål bidrager med 601 kronor.

132:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor på det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 13 januari 1906 angifna villkor rörande bidrag från vederbörande kommun, dels ock till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 90,000 kronor.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, däri hemställes, att Riksdagen ville dels till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor på ofvannämnda villkor rörande bidrag från vederbörande kommun, dels ock till bestridande af kostnaderna för inspektion af dessa skolor på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 10,000 kronor utöfver hvad Eders Kungl. Maj:t i sådant hänseende äskat eller således 100,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att häraf för nämnda ändamål under 1910 disponera högst 5,000 kronor.

Då frågan om den lägre tekniska undervisningens ordnande ännu är oafgjord, lär behöfvet af statsunderstöd i enahanda form som hittills åt de lägre tekniska yrkesskolorna få anses vara en själffallen sak. Be-
träffande beloppet af det till understöd erforderliga anslaget hafva två olika förslag förelegat, i det Eders Kungl. Maj:t hemställt om anvisande för år 1911 af samma belopp som för 1910 eller 90,000 kronor, under det motionären föreslagit anslagets höjande till 100,000 kronor, däraf 5,000 kronor skulle utgå för år 1910. Då Riksdagen delar motionärens uppfattning om den stora betydelse för vårt näringslif, som ifrågavarande skolor äga och då af den af motionären lämnade utredningen synes framgå, att det tiotal nya skolor, som genom enskildes och kommuners glädjande intresse för

saken under åren 1908 och 1909 kommit till stånd i olika delar af landet, af ett anslag å 90,000 kronor antingen icke skulle kunna erhålla något som helst understöd eller ock endast få dylikt understöd på de äldre skolornas bekostnad, har Riksdagen, som funnit den begärda anslagshöjningen till beloppet lämpligen afvägd, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och ifrågavarande motion, dels till *understöd åt lägre tekniska yrkesskolor* på det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastik-ärenden den 13 januari 1906 angifna villkor rörande bidrag från vederbörande kommun, dels ock till *bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 100,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att häraf under år 1910 för berörda ändamål använda ett belopp af högst 5,000 kronor.

133:o) På grund af framställning af Eders Kungl. Maj:t, har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, till *resestipendier åt föreståndare och facklärare vid lägre tekniska läroanstalter*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 3,000 kronor.

134:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907—1910 ägt rum, till understöd för uppehållande af *slöjdföreningens i Göteborg skola*, på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 30,000 kronor att, under villkor att Göteborgs stad för skolan tillskjuter minst lika mycket för år 1911 äfvensom på de öfriga villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, ställas till styrelsens för skolan förfogande för därmed afsedt ändamål.

Gymnastiska centralinstitutet.

135:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1909 och 1910 ägt rum, för *uppehållande af gymnastiska centralinstitutets verksamhet* under år 1911 anvisat ett anslag på extra stat för samma år af 7,650 kronor, att användas med nedanstående belopp till följande ändamål, nämligen:

till förhöjning af anslaget till arfvoden åt extra lärare...	kronor 5,400: —
» » » » » ved, ljus, materiell, sam-	
lingar m. m.	» 1,450: —
» aflöning åt extra vaktmästarbiträde	» 800: —

eller tillhopa kronor 7,650: —

Farmaceutiska institutet.

136:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum,

dels medgifvit, att *extra ordinarie professorerna vid farmaceutiska institutet* må för år 1911 åtnjuta *tillfällig löneförbättring*, som skall utgå till den, som innehar begynnelselönen eller berättigats uppbära allenast ett ålders-tillägg, med 1,000 kronor, däraf 500 kronor lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar, samt till den, som berättigats uppbära två ålderstillägg, med 500 kronor, att tilläggas lönen,

dels ock för berörda ändamål på extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag af 1,500 kronor.

137:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för farmaceutiska institutets behof på extra stat för år 1911 anvisa följande belopp:

till ökad ersättning åt föreståndaren	kronor	500: —
» » » » sekreterare och kamrerare	»	500: —
» » » » assistenter	»	1,800: —
» städning af lokalerna m. m.	»	600: —
» inköp och bindning af böcker	»	700: —
» bränsle, gas, vatten m. m.	»	1,400: —
» ökad hyra af institutets lokaler	»	5,200: —
» egendomens underhåll, renhållning och diverse	»	2,000: —
» materialier m. m.	»	2,500: —
» täckande af brist å anslaget till bränsle, gas, vatten m. m. för år 1908	»	1,523: —

eller sammanlagdt kronor 16,723: —

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen för innevarande år anvisat ett belopp af 14,100 kronor.

Som Riksdagen ej funnit skäl till anmärkning emot den begärda ökningen af förevarande anslag, har Riksdagen för *farmaceutiska institutets behof* på extra stat för år 1911 anvisat följande belopp:

till ökad ersättning åt föreståndaren	kronor	500: —
» » » » sekreterare och kamrerare	»	500: —
» » » » assistenter	»	1,800: —
» städning af lokalerna m. m.	»	600: —
» inköp och bindning af böcker	»	700: —

Transport kronor 4,100: —

	Transport kronor	4,100: —
till bränsle, gas, vatten m. m.	»	1,400: —
» ökad hyra af institutets lokaler	»	5,200: —
» egendomens underhåll, renhållning och diverse	»	2,000: —
» materialier m. m.	»	2,500: —
» täckande af brist å anslaget till bränsle, gas, vatten m. m. för år 1908	»	1,523: —
eller tillhoppa kronor		16,723: —

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

138:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor och till beredande, såvidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnor däri under den tid, de genomgå dessa kurser, på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 3,000 kronor.

Under hänvisning till hvad Riksdagen här ofvan under punkt 25 anfört angående skyldighet för öfverlärarne och biträdande lärarne vid barnmorskeundervisningsanstalterna i Stockholm och Göteborg att kostnadsfritt meddela undervisning vid dessa kurser och den minskning i det åskade anslaget, som däraf bör föranledas, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till *anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor och till beredande, såvidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna* däri under den tid, de genomgå dessa kurser, på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 2,000 kronor.

Vetenskapsakademien.

139:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad under en följd af år ägt rum, på extra stat för år 1911 anvisat

dels för inlösen af fullständiga exemplar och enstaka delar af en *international, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur* ett belopp af 2,000 kronor;

dels ock för upprätthållande under samma år af den *för ifrågasvarande katalogarbete anordnade regionalbyrån* för Sverige ett belopp af 1,600 kronor.

140:o) Sedan Riksdagen år 1906, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, under förutsättning att Sverige komme att för åren 1907—1916 deltaga i kostnaderna för den internationella jordmätningen, till bestridande af den på Sverige belöpande andelen i dessa kostnader beviljat ett anslag af 14,240 kronor och däraf på extra stat anvisat för hvarterdera af åren 1907—1910 1,424 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af förenämnda redan beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisa ytterligare 1,424 kronor.

Riksdagen har till bestridande af den på Sverige belöpande andelen i kostnaderna för den *internationella jordmätningen* af förut beviljadtt anslag på extra stat för år 1911 anvisat ytterligare 1,424 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

141:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bekostande af åtgärder för konservering af Brahehus ruin på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 3,275 kronor, under villkor att från orten lämnas för ändamålet ett bidrag af minst 1,500 kronor.

Då Riksdagen anser konserveringen af ifrågavarande slottsruin vara ett statsintresse, som bör med anslag understödjas samt icke funnit anledning till anmärkning emot det begärda anslagets belopp, har Riksdagen såsom *bidrag till bekostande af åtgärder för konservering af Brahehus ruin* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 3,275 kronor, under villkor att från orten lämnas för ändamålet ett bidrag af minst 1,500 kronor.

142:o) I en den 4 sistlidne februari till Riksdagen aflåten proposition (nr 78) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att till bekostande af åtgärder för konserverande af Näs slottsruin på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 3,390 kronor.

På grund af hvad till stöd för framställningen i statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen till *bekostande af åtgärder för konserverande af Näs slottsruin* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 3,390 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

143:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 5,000 kronor till vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning.

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen under åtskilliga år anvisat anslag, senast för år 1910 till belopp af 3,500 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att anmärka mot den begärda anslagsförhöjningen, har Riksdagen på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 5,000 kronor till *vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning*.

144:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 2,428 kronor för brandförsäkring af naturhistoriska riksmuseets samlingar och macerationsbyggnaden vid Värtan.

Riksdagen, som funnit ifrågavarande anslag vara af behovet påkalladt, har för *brandförsäkring af naturhistoriska riksmuseets samlingar och macerationsbyggnaden vid Värtan* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 2,428 kronor.

145:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för *bere-dande af personlig löneförbättring åt amanuensen vid naturhistoriska riksmuseets mineralogiska afdelning G. Flink och amanuensen vid samma museums botaniska afdelning G. A. H. Dahlstedt* med 2,000 kronor till dem hvardera på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 4,000 kronor.

Meteorologiska centralanstalten.

146:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907—1910 ägt rum, på extra stat för år 1911 anvisat

dels till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten 10,250 kronor, hvaraf 1,100 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt amanuensen vid anstalten Nils Ekholm samt 3,000 kronor såsom arfvode åt en andre amanuens med hufvudsaklig uppgift att biträda vid väderlekstjänsten om förmiddagarna under hela året och med skyldighet att, om så påfordras, mot en särskild ersättning af 600 kronor biträda vid väderlekstjänsten om eftermiddagarna under månaderna juli—september;

dels ock till upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gellivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarne, 600 kronor.

147:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *utförande under meteorologiska centralanstaltens ledning och kontroll af vissa meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen af Sveriges färskvatten* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 13,700 kronor.

148:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag från Sverige för åren 1911—1913 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren bevilja ett anslag af 2,160 kronor och däraf på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 720 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning beviljade Riksdagen år 1907 för ifrågavarande ändamål ett anslag af 2,160 kronor. afsedt för åren 1908—1910, däraf för hvarterdera af nämnda år anvisats 720 kronor.

Riksdagen har, såsom bidrag från Sverige för åren 1911—1913 till bekostande af den *internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren* beviljat ett anslag af 2,160 kronor och däraf på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 720 kronor.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

149:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i öfverensstämmelse med hvad för innevarande år ägt rum, till *handverksskolan i Kristineham för blinda* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 20,000 kronor.

150:o) På grund af hvad Eders Kungl. Maj:t därom föreslagit, har Riksdagen, i likhet med hvad för en följd af år ägt rum, på extra stat för år 1911 anvisat

dels till tryckning af blindskrifter 2,500 kronor;

dels ock till understöd åt blindlärarelever samt till *reseunderstöd åt blindlärare* 1,200 kronor;

eller tillhopa 3,700 kronor.

151:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senaste åren ägt rum, till *resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor*

(döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter) på de villkor och under de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

152:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd åt De blindas förening på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 25,000 kronor, att åtnjutas enligt de närmare bestämmelser, som af Kungl. Maj:t meddelas.

Det ändamål, som den ifrågavarande föreningen för sig uppställt — hufvudsakligen att anskaffa och tillhandahålla föreningens blinda medlemmar arbetsmaterialier och afsätta alstren af deras verksamhet samt i den mån föreningens ekonomi det tillåter i öfrigt på lämpligt sätt stödja blinda i deras sträfvan till själförsörjning — finner Riksdagen synnerligen behjärtansvärdt; och då det synes Riksdagen uppenbart, att det icke i längden låter sig göra att, på sätt hittills skett, på den enskilda offervillighetens väg hopsamla det belopp, omkring 30,000 kronor, hvarmed föreningens utgifter öfverstiga dess inkomster, anser Riksdagen talande skäl föreligga för att staten bör träda hjälpende emellan. En sådan åtgärd synes också Riksdagen särskildt motiverad af den omständighet, att föreningens verksamhet, som, enligt hvad af det ofvan anförda framgår, afser att bereda de blinda tillfälle att tillgodogöra sig de färdigheter, som i statens undervisningsanstalter af dem förvärfvats, sålunda kan betraktas såsom ett komplement till nämnda anstalters undervisningsverksamhet. Det åskade anslagets belopp har icke gifvit Riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen har alltså till *understöd åt De blindas förening* på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 25,000 kronor att åtnjutas enligt de närmare bestämmelser, som af Eders Kungl. Maj:t meddelas.

Undervisningsanstalter för vanföra.

153:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 12,000 kronor att användas dels i öfverensstämmelse med de af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 14 januari 1905 angifna grunder till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra, dels ock för bekostande af dessa anstalters inspektion.

I sammanhang härmed har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, däri föreslagits, att Riksdagen, med ändring af

Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag, måtte på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 30,000 kronor att användas dels i öfverensstämmelse med af motionären angifna grunder till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra, dels ock för bekostande af dessa anstalters inspektion.

I likhet med motionären finner Riksdagen det nuvarande statsbidraget, nämligen för hvarje person, som uti någon af ifrågavarande anstalter erhåller undervisning, ett belopp af 50 kronor, samt för hvarje person, åt hvilken af vederbörande förening anskaffas förmån af middagsspisning, bostad eller fullt underhåll, därutöfver ett häremot afpassadt belopp af högst 50 kronor årligen, vara allt för knappt tilltaget. Redan år 1904 uttalade dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet, att goda skäl anförts för ett bidrag af just den storlek motionären nu föreslagit, och enda anledningen till att yrkandet om detta högre bidrag icke af honom upptogs angafs vara, att en så stor ökning af anslaget, som ett dylikt bidrag skulle betinga, icke då ansågs med utsikt till framgång kunna ifrågasättas. Statsbidragets knapphet i förhållande till de ifrågavarande anstalternas sammanlagda utgifter framgår af nedanstående af motionären gjorda sammanställning för de olika anstalterna år 1908:

Stockholm:

sammanlagda utgifter	Kr. 24,579: 34
däraf statsanslag	» 3,650: —

Göteborg:

sammanlagda utgifter	Kr. 30,657: 06
däraf statsanslag	» 3,962: 50

Hälsingborg:

sammanlagda utgifter	Kr. 12,126: 62
däraf statsanslag	» 2,500: —

Statsbidraget utgör sålunda endast omkring 15 % af samtliga utgifter, hvilket i betraktande af dessa anstalters allmännyttiga beskaffenhet måste anses som synnerligen lågt. En jämförelse med ett likartadt anslag — i fråga om döfstumma och sinnesslöa — gifver ock vid handen, att statsbidraget till anstalter för nu senast omförmälda personers vård sedan lång tid utgått med lika belopp som det af motionären föreslagna.

Riksdagen har vid sin granskning af nu förevarande framställning visserligen uppmärksammat det förhållandet, att en af Riksdagen år 1904 begärd utredning angående antalet lytta och vanföra ännu icke af Eders Kungl.

Maj:t slutförts. Men då det med säkerhet kan förutsättas, att en sådan utredning kommer att visa, att antalet vanföra i landet är vida större än det, som kan mottagas på ifrågavarande tre anstalter, hvilket antagande Riksdagen stöder på det sorgliga förhållandet, att flera trakter af vårt land sedan 1904 hemsökts af epidemier af den s. k. akuta barnförslamningen, synes ifrågavarande skrifvelse ej böra utgöra hinder för att Riksdagen nu fattar beslut om höjande af statsbidraget till de i motionen omförmälda anstalterna.

Riksdagen anser sig så mycket hellre böra bevilja en sådan förhöjning, som det oftast är af synnerlig vikt, att offren för den akuta barnförslamningen så skyndsamt som möjligt komma under fackkunnig vård och behandling å ortopedisk poliklinik, och vill Riksdagen i anslutning till motionärens uppfattning för sin del uttala den förhoppningen att genom en förhöjning i statsbidraget tillfälle skall kunna beredas de anstalter, som nu sakna ortopedisk poliklinik och sjukafdelning, att snarast möjligt anskaffa sådana.

Mot den beräkning motionären verkställt angående anslagssummans storlek har Riksdagen ej funnit anledning till anmärkning. Angående de grunder för understöds beviljande motionären föreslagit — eller att bidrag af statsmedel skall utgå med 125 kronor för år räknadt för hvarje person, som uti någon af ifrågavarande anstalter erhåller undervisning, samt därutöfver för hvarje person, åt hvilken af vederbörande förening anskaffas förmån af middagsspisning, bostad eller fullt underhåll, ett däremot afpassadt belopp, dock ej öfverstigande 125 kronor — finner Riksdagen dessa vara desamma som de i statsrådsprotokollet den 14 januari 1905 angifna och af Riksdagen förut godkända med den ändring allenast, som betingas af de höjda bidragsbeloppen, och har Riksdagen därför godkänt desamma. Riksdagen har alltså i anledning af Eders Kungl. Maj:t framställning och förevarande motion på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 30,000 kronor att användas *dels* i öfverensstämmelse med ofvan angifna grunder till understöd åt de i Göteborg, Hälsingborg och Stockholm af föreningsarna för bistånd åt vanföra inrättade *undervisningsanstalterna för vanföra, dels* ock för bekostande af dessa anstalters inspektion.»

Serafimerlasarettet.

154:o) Sedan 1909 års Riksdag, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning dels till uppförande vid serafimerlasarettet i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af arkitekten Ludvig Peterson utarbetade,

af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 mars 1909 förordade ritningar och kostnadsförslag af en *byggnad för lasarettets röntgeninstitut och en ny operationsafdelning* äfvensom till bidrag för täckande af kostnaderna för byggnadens inredning och utrustning, dels till anskaffande af erforderliga apparater för lasarettets röntgeninstitut, dels ock till uppförande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i samma statsrådsprotokoll jämväl berörda, af ingenjören William Andersson upprättade ritningar med tillhörande kostnadsförslag af ett *nytt tvätthus för lasarettet* med fullständig inredning och utrustning beviljat ett anslag af 250,000 kronor och däraf på extra stat för år 1910 anvisat ett belopp af 125,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af ifrågasvarande redan beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisa återstoden, 125,000 kronor.

Riksdagen har af redan beviljadt anslag till nybyggnad för serafimerlasarettets röntgeninstitut m. m. på extra stat för 1911 anvisat återstoden, 125,000 kronor.

Diverse anslag.

155:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för beredande af *religionsvård åt svenska sjömän i utländska hamnar* samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 25,000 kronor.

156:o) Med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t därutinnan föreslagit har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *aflöning åt pastor vid svenska Victoriaförsamlingen i Berlin* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 6,000 kronor.

157:o) Sedan Riksdagen år 1908 för anställande under åren 1909—1911 af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen beviljat ett belopp af 10,500 kronor samt däraf på extra stat för hvarterdera af åren 1909 och 1910 anvisat 3,500 kronor, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för ifrågasvarande ändamål af det beviljade anslaget på extra stat för år 1911 anvisa återstående beloppet, 3,500 kronor.

Riksdagen har af förut beviljadt anslag för *anställande* under åren 1909—1911 af en extra ordinarie prästman vid järnvägslinjen Gellivare—Riksgränsen på extra stat för år 1911 anvisat återstående beloppet, 3,500 kronor.

158:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att bevilja till anställande af fyra kontraktsadjunkter inom lappmarken 24,000 kronor och till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 3,900 kronor samt att på extra stat för år 1911 anvisa af anslaget till kontraktsadjunkterna 8,000 kronor och af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 1,300 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela erforderliga närmare bestämmelser rörande anslagens användande.

För hvardera af treårsperioderna 1899—1901, 1902—1904 och 1905—1907 har Riksdagen för anställande af tre kontraktsadjunkter inom lappmarken anvisat 18,000 kronor. Till resekostnadsersättning har Riksdagen under första perioden beviljat 2,250 kronor och för hvardera af de två andra perioderna 3,300 kronor. Sedermera har 1907 års Riksdag till anställande af fyra kontraktsadjunkter inom lappmarken samt resekostnadsersättning åt dessa för treårsperioden 1908—1910 anvisat ett belopp af tillhopa 27,900 kronor.

Då Riksdagen anser beviljande af anslag till ifrågavarande ändamål fortfarande vara af behovet påkalladt, har Riksdagen beviljat till *anställande af fyra kontraktsadjunkter inom lappmarken* 24,000 kronor och till *resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter* 3,900 kronor samt på extra stat för år 1911 anvisat af anslaget till kontraktsadjunkterna 8,000 kronor och af anslaget till resekostnad åt dessa 1,300 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela erforderliga närmare bestämmelser rörande anslagens användande.

159:o) Sedan Riksdagen år 1908 på framställning af Eders Kungl. Maj:t på extra stat beviljat dels till anställande af två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Jukkasjärvi och Karesuando församlingar af lappmarkens tredje kontrakt 12,000 kronor, däraf 4,000 kronor att utgå under år 1909 och 4,000 kronor under år 1910, dels till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, däraf 500 kronor att utgå under hvartera af åren 1909 och 1910, dels ock till två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor att utgå under år 1909 och samma belopp under år 1910, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela närmare bestämmelser rörande anslagens användande, har nu Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af de sålunda beviljade anslagen på extra stat för år 1911 anvisa återstoden eller af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendier 1,500 kronor.

Riksdagen har af förut beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisat dels till *anställande af två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Jukkasjärvi och Karesuando församlingar af lappmarkens tredje kontrakt* 4,000 kronor;

dels till *resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter* 500 kronor;

dels ock till *två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket*, 1,500 kronor.

160:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till *resestipendier åt prästmän*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1911 anvisat 8,000 kronor.

161:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1903—1910 ägt rum, till bestridande af *kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen* på extra stat för år 1911 anvisat ett förslagsanslag å 10,000 kronor.

162:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för beredande af *arfvodestillökning åt bibliotekarien vid stifts- och läroverksbiblioteket i Linköping* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 1,500 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

163:o) Sedan 1909 års Riksdag med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning beviljat såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för uppförande i Köpenhamn af en svensk kyrka med samlingslokaler och pastorsbostad ett anslag af 80,000 kronor att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva, och däraf på extra stat för år 1910 anvisat ett belopp af 20,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af förenämnda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisa återstoden, 60,000 kronor.

Riksdagen har af förenämnda såsom *bidrag till bestridande af kostnaderna för uppförande i Köpenhamn af en svensk kyrka med samlingslokaler och pastorsbostad* redan beviljade anslag på extra stat för år 1911 anvisat återstoden, 60,000 kronor.

164:o) I en den 15 sistlidne april till Riksdagen aflåten proposition, nr 197, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att dels såsom bidrag till uppförande af en svensk kyrka med samlingslokal och pastorsbostad m. m. för svenska församlingen i Paris bevilja ett anslag af 125,000 kronor att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, dels ock af nämnda anslag på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 25,000 kronor.

För uppförande af svenskt församlingshus i London har 1908 års Riksdag beviljat 100,000 kronor och till en svensk kyrkobyggnad i Köpenhamn har af 1909 års Riksdag anvisats 80,000 kronor; och enahanda skäl, som föranledt Riksdagen till dessa anslags beviljande, föreligga, enligt Riksdagens åsikt, för statsunderstöd åt nu ifrågavarande byggnadsföretag. Samma storartade offervillighet, som hos svenskarna i London och Köpenhamn gjort sig gällande för åstadkommande af de berörda, därstädes uppförda byggnader, har äfven i Paris tagit sig uttryck genom att på enskild väg för ändamålet hopbragts omkring 330,000 francs, hvarjämte man anser sig kunna på sådant sätt anskaffa ytterligare omkring 70,000 francs. Sedan tomt för byggnaden inköpts, återstår emellertid af det nu disponibla kapitalet endast omkring 90,000 francs, hvadan och då byggnadskostnaden beräknas till 330,000 francs, man för företagets fullbordande behöfver, med beräkning såsom tillgång af ofvannämnda belopp af 70,000 francs, ytterligare 170,000 francs, i svenskt mynt motsvarande 125,000 kronor. Att på den enskilda offervillighetens väg anskaffa detta belopp i sin helhet eller någon nämnvärd del därpå lär icke vara möjligt; och anser sig Riksdagen därför, på grund af hvad ofvan anförts, böra medgifva, att ett statsanslag å sistnämnda belopp beredes församlingen. Riksdagen, som, såvidt af för Riksdagen företedda ritningar och handlingar framgår, funnit den föreslagna byggnaden arkitektoniskt tilltalande och ur praktisk synpunkt lämpligt anordnad, har alltså dels såsom *bidrag till uppförande af en svensk kyrka med samlingslokal och pastorsbostad m. m. för svenska församlingen i Paris* beviljat ett anslag af 125,000 kronor att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, dels ock af nämnda anslag på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 25,000 kronor.

165:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för upprätthållande under tiden den 1 september 1910—den 1 september 1911 af *svensk undervisning för svenska barn i Berlin* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 1,600 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

166:o) I en den 18 sistlidne mars till Riksdagen aflåten proposition, nr 169, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för upprätthållande under tiden den 1 juli 1910—den 1 juli 1911 af svensk undervisning för svenska barn i London på extra stat för år 1911 bevilja ett belopp af 2,000 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

Då Riksdagen anser, att Riksdagen, som för hvart och ett af åren 1909—1911 beviljat anslag å 1,600 kronor för svensk undervisning åt svenska barn i Berlin, icke bör undandraga sig att understödja den till sitt ändamål ej mindre behjärtansvärda svenska undervisningsverksamheten i London, samt Riksdagen ej funnit något att erinra mot beloppet af det åskade anslaget, har Riksdagen för *upprätthållande under tiden den 1 juli 1910—den 1 juli 1911 af svensk undervisning för svenska barn i London* på extra stat för år 1911 beviljat ett belopp af 2,000 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva.

167:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, jämväl för år 1911 på extra stat anvisat ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftssällskapet*.

168:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1907—1910 ägt rum, till understöd åt *samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 1,000 kronor under villkor, att samfundet till ecklesiastikdepartementet aflämnar 50 exemplar af den för anslagsåret afsedda publikationen.

169:o) I en den 11 mars 1910 till Riksdagen aflåten proposition, nr 182, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att dels för täckande af brist i de för utförande af undersökningar rörande ortnamn inom Älfsborgs län anvisade medel, dels ock till fortsättande af samma undersökningar i enlighet med af Eders Kungl. Maj:t fastställd plan på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 8,500 kronor.

Såsom i statsrådsprotokollet erinras, framhöll 1905 års Riksdag vid beviljande af då äskadt anslag å 10,000 kronor till påbörjande af ortnamnsundersökningen inom Älfsborgs län de synnerligen stora kostnader, som skulle blifva en följd af att den af vederbörande ortnamnskommitté föreslagna arbetsplanen följdes i fråga om landets samtliga län, samt uttalade sina betänkligheter mot ett sådant fortsättande af det påbegynta kommittéarbetet. Att dessa betänkligheter varit välgrundade lärar med all tydlighet framgå af utredningen i det nu förevarande ärendet, som gifver vid handen, att, sedan nämnda kommitté tillsattes, till bestridande af de med dess uppdrag förenade utgifter af statsmedel anvisats tillhopa 58,150 kronor 34 öre, däri dock ingår ett af Riksdagen för ortnamnsundersökning inom Örebro län anvisadt belopp af 14,000 kronor, samt att för slutförande af arbetet med undersökningen inom Älfsborgs län, hvilken från början var beräknad att draga en kostnad af 29,000 kronor, erfordras ytterligare 8,500 kronor. Emellertid anser Riksdagen det själfklart, att det icke låter sig göra att nu genom vägran att bevilja sistnämnda belopp afbryta det pågående utgifvandet från trycket af resultatet af sistberörda undersökningar. Otvifvelaktigt är nämligen, att ortnamnsundersökningarna, såsom jämväl af 1905 års Riksdag framhölls, äro förtjänta af intresse; och om än den hufvudsakliga delen af detta intresse lärar få anses vara af rent vetenskaplig art, så torde det å andra sidan icke kunna förnekas, att äfven praktisk nytta står att af undersökningarna vinna. Riksdagen vill i sådant afseende endast erinra om det gagn, som exempelvis vid uppläggandet och förandet af jordeböcker och underrätternas fastighetsböcker samt vid affattandet af de officiella ekonomiska och topografiska kartorna ifrågavarande undersökningar kunna bereda i afseende å bedömandet af frågan om bortrensande af oriktiga eller vilseledande namn m. m. dylikt; och har, enligt hvad Riksdagen har sig bekant, vikten af dessa praktiska synpunkter behjärtats af såväl kammarkollegium som ock chefen för rikets allmänna kartverk. Om således Riksdagen ingalunda underskattar betydelsen af ortnamnsundersökningarna, kan Riksdagen dock icke underlåta att åter uttala de betänkligheter i afseende å kostnadsfrågan, åt hvilka 1905 års Riksdag gaf uttryck. Såsom af statsrådsprotokollet framgår, har äfven departementschefen haft sin uppmärksamhet riktad på denna fråga, i det han framhållit, att en hela riket omfattande ortnamnsutredning, verkställd i samma ordning som den hittills utförda, uppenbarligen komme att medföra högst afsevärda utgifter för det allmänna samt att det därför syntes nödvändigt att undersöka, huruvida icke arbetet i fortsättningen skulle kunna utföras med förhållandevis mindre kostnader.

I full anslutning till detta uttalande vill Riksdagen framhålla nödvändigheten af att kostnaderna för framtida undersökningar varda på ett eller annat sätt väsentligt nedbringade. Under uttalande häraf får Riksdagen anmäla, att Riksdagen dels för tackande af brist i de för *utförande af undersökningar rörande ortnamn inom Älfsborgs län* anvisade medel, dels ock till fortsättande af samma undersökningar i enlighet med af Eders Kungl. Maj:t fastställd plan på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 8,500 kronor.

170:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvar och ett af åren 1901—1910 ägt rum, på extra stat för år 1911 till *nordiska museet* anvisat ett belopp af 50,000 kronor, att under villkor, att utaf ledamöterna i museets nämnd en är af Eders Kungl. Maj:t förordnad, afvensom på de öfriga villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, ställas till nämndens förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

171:o) På grund af Eder Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1911 till *kulturhistoriska museet i Lund* anvisat ett belopp af 10,000 kronor att under villkor, att utaf ledamöterna i styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige en är af Eders Kungl. Maj:t förordnad, ställas till styrelsens förfogande för att användas för museets förvaltningskostnader och i främsta rummet till aflöning af två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet.

172:o) Under erinran, att 1907 års Riksdag på grund af därom väckta motioner till understöd åt »*musikhistoriska museet*» beviljat ett anslag af 9,000 kronor att utgå under tre år på de villkor och under de förbehåll, Eders Kungl. Maj:t kunde finna skäligt föreskrifva, hvaraf på extra stat för hvartera af åren 1908, 1909 och 1910 anvisats ett belopp af 3,000 kronor, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen på framställning af Eders Kungl. Maj:t till *understöd åt musikhistoriska museet* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 3,000 kronor att utgå på de villkor och under de förbehåll, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva.

173:o) På grund af hvad Eders Kungl. Maj:t därutinnan föreslagit har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1906—1910 ägt rum, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 5,000 kronor till understöd för

fortsatt *utgifvande af tidskriften Nordiskt medicinskt arkiv*, dock under villkor, att af tidskriften för år 1911 kostnadsfritt öfverlämnas till hvartera af universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund 10 exemplar samt till karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek 5 exemplar, af hvilka behöfligt antal i främsta rummet tilldelas vederbörande institutioner och kliniker vid de medicinska undervisningsanstalterna.

174:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1911 anvisat 3,000 kronor.

175:o) I en den 4 april 1910 till Riksdagen aflåten proposition, nr 184, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärendena för samma dag föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 1,200 kronor till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften *Sfinx* med villkor, att dess utgifvare kostnadsfritt öfverlämnar till universitetsbiblioteket i Uppsala 40 exemplar och till universitetsbiblioteket i Lund 20 exemplar af tidskriften för att användas för dessa biblioteks bytesverksamhet med utlandet.

På grund af hvad departementschefen till stöd för framställningen anfört, har Riksdagen på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 1,200 kronor till *understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Sfinx* med villkor, att dess utgifvare kostnadsfritt öfverlämnar till universitetsbiblioteket i Uppsala 40 exemplar och till universitetsbiblioteket i Lund 20 exemplar af tidskriften för att användas för dessa biblioteks bytesverksamhet med utlandet.

176:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till understöd, under de i statsrådsprotokollet angifna villkor, åt sådana *anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningsskurser i folkbildningssyfte*, på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 235,000 kronor, af hvilket anslag dock högst 8,000 kronor må kunna, på de villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, användas till understöd åt sådana centrala anstalter, som förmedla föreläsningar af ifrågavarande slag och som åt lokala anstalter för sådana föreläsningar tillhandahålla passande åskådningsmateriell.

177:o) På grund af Eders Kungl. Majts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, såsom bidrag till tackande af kostnaderna för de *föreläsningskurser, som från universiteten i Uppsala och Lund* varda på begäran vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till populärvetenskapliga föreläsningskurser i folkbildningssyfte beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1911 eller senare *hållas utom universitetsstäderna*, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 7,000 kronor, hvaraf 4,000 kronor till Uppsala och 3,000 kronor till Lunds universitet, att utgå under villkor, att den, som begärt föreläsning, för tackande af föreläsarens resekostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten.

178:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen dels att till fasta årliga understöd under åren 1911—1913 åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst bevilja ett anslag af 30,000 kronor, att af Eders Kungl. Maj:t efter sakkunniges hörande fördelas, dels ock att däraf på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 10,000 kronor.

I anledning af en inom Riksdagen väckt motion beviljade 1907 års Riksdag till fasta årliga understöd under åren 1908—1910 åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst ett anslag af 30,000 kronor, att af Eders Kungl. Maj:t efter sakkunniges hörande fördelas, samt anvisade däraf å extra stat för år 1908 ett belopp af 10,000 kronor. Enahanda belopp har Riksdagen sedermera på särskilda framställningar anvisat på extra stat för hvart och ett af åren 1909 och 1910.

Då Riksdagen anser, att anslag för ifrågavarande ändamål fortfarande bör utgå, har Riksdagen till *fasta årliga understöd* under åren 1911—1913 *åt inhemska skönlitterära författare* af utmärkt förtjänst beviljat ett anslag af 30,000 kronor att af Eders Kungl. Maj:t efter sakkunniges hörande fördelas samt däraf på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 10,000 kronor.

179:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1911 anvisa ett anslag af 1,800 kronor för att bereda forskare från Sverige tillfälle till vetenskapligt arbete vid en eller flera utländska biologiska stationer.

Ifrågavarande framställning är, på sätt i statsrådsprotokollet erinras, föranledd af 1909 års Riksdags i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t gjorda anhållan, att Eders Kungl. Maj:t tacktes låta verkställa utredning angående möjligheten och lämpligheten af anskaffande för Sveriges räkning af en

arbetsplats vid internationella hafsstationen i Neapel samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag i ämnet, hvartill utredningen kunde föranleda.

Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag utmynnar emellertid i begäran om anslag, icke, såsom i ofvanberörda skrifvelse förutsattes, för anskaffande af arbetsplats vid stationen i Neapel, utan för beredande af möjlighet till studium vid den biologiska station, som i hvarje särskildt fall må pröfvas lämpligast. Då de till stöd för sistnämnda anordning anförda skäl synas Riksdagen bindande samt Riksdagen ej har något att erinra mot det äskade anslaget belopp, har Riksdagen på extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 1,800 kronor *för att bereda forskare från Sverige tillfälle till vetenskapligt arbete vid en eller flera utländska biologiska stationer.*

180:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1907—1910 ägt rum, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 4,500 kronor till *pedagogiska biblioteket i Stockholm.*

181:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för år 1911 ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett extra anslag af 5,000 kronor att på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för *utgifvande* äfven under år 1911 af *tidskriften »Nyare bidrag till kännedomen om de svenska landsmälen och svenskt folkli».*

182:o) I en den 8 sistlidne april till Riksdagen aflåten proposition, nr 181, har Eders Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för främjande af åtgärder under åren 1910 och 1911 till spridande af god och billig nöjeslitteratur på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 6,000 kronor att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

Den verksamhet, som är afsedd att med det äskade anslaget stödjas, finner Riksdagen till sitt syfte behjärtansvärd. Otvifvelaktigt lärer nämligen vara, att den mängd af litterärt undermåliga och ofta jämväl i moraliskt hänseende förkastliga tryckalster, som till oskäligt höga pris spridas inom vårt land, medför så stora vådor för folkets, särskildt ungdomens, sunda utveckling, att allvarliga ansträngningar måste göras för hejdande af denna smutslitteratur; och håller Riksdagen före, att spridandet af god och billig nöjeslitteratur är ett särskildt beaktansvärdt medel för ernåendet af detta mål. Om Riksdagen sålunda anser, att syftet med ifrågavarande verksamhet är

värddt all uppmuntran, har Riksdagen dock icke kunnat undgå att finna planen för verksamheten, såvidt af statsrådsprotokollet framgår, vara så ofullständigt angifven och lämna så ringa material till bedömande af huruvida densamma är för vinnande af det afsedda ändamålet lämpligt uppgjord, att Riksdagen ställt sig i hög grad tveksam inför frågan, om i ärendets nuvarande outredda skick det äskade anslaget borde beviljas. Då emellertid behovet af åtgärder mot spridningen af smutslitteratur måste anses trängande, har Riksdagen ej velat motsätta sig att genom anslaget i fråga stödja den omhandlade verksamheten äfven under den tid, då densamma kan anses endast befinna sig på försökets stadium, och vill Riksdagen endast uttala sin förväntan, att Eders Kungl. Maj:t må för anslagets åtnjutande uppställa sådana bestämmelser, att däraf må hämtas största möjliga säkerhet för dess användande på ett ändamålsenligt sätt.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen för *främjande af åtgärder* under åren 1910 och 1911 *till spridande af god och billig nöjeslitteratur* på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 6,000 kronor att utgå på de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

183:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels för bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktor Sven Hedins resa i Centralasien under åren 1906—1908 bevilja ett anslag af 75,000 kronor att fördelas på åren 1911, 1912 och 1913 med 25,000 kronor hvarje år samt utgå under de af departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkta villkor och förbehåll, dels ock af omförmälda anslag på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 25,000 kronor.

Såsom i statsrådsprotokollet erinras, beviljade 1903 års Riksdag filosofie doktorn Sven Hedin ett understöd å 75,000 kronor för utgifvande af ett vetenskapligt arbete öfver en af honom då afslutad forskningsresa. Då af den i nu förevarande ärende lämnade utredningen framgår, att lika goda skäl nu som år 1903 föreligga för att genom beviljande af statsunderstöd till lämpligt belopp sätta Hedin i tillfälle att offentliggöra resultaten af hans senaste forskningsresa i Centralasien samt Riksdagen ej funnit anledning till erinran mot vare sig det äskade anslagets belopp eller de af departementschefen angifna villkor och förbehåll för anslagets åtnjutande, har Riksdagen

dels för *bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktor Sven Hedins resa i Centralasien under åren 1906—1908* beviljat ett anslag af 75,000 kronor att fördelas på åren 1911, 1912 och 1913 med 25,000 kronor hvarje år samt utgå under de af departementschefen

i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1910 tillstyrkta villkor och förbehåll,

dels ock af omförmälda anslag på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 25,000 kronor.

184:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till Sveriges deltagande i den skolhygieniska utställning, som kommer att anordnas i samband med tredje internationella kongressen för skolhygien i Paris 1910, på extra stat för år 1911 anvisa ett belopp af 4,000 kronor.

Då Riksdagen i likhet med departementschefen anser det önskvärdt, att Sverige representeras på ifrågavarande utställning samt Riksdagen icke funnit skäl till anmärkning emot den därför beräknade kostnaden, har Riksdagen såsom *bidrag till Sveriges deltagande i den skolhygieniska utställning*, som kommer att anordnas i samband med tredje internationella kongressen för skolhygien i Paris år 1910, på extra stat för år 1911 anvisat ett belopp af 4,000 kronor.

185:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för anordnande af det tionde nordiska skolmötet i Stockholm år 1910 på extra stat för år 1911 bevilja ett anslag af 10,000 kronor.

Under erinran, att Riksdagen såsom bidrag till kostnaderna för nordiska skolmötet i Stockholm år 1875 beviljat ett anslag af 10,000 kronor samt att statsbidragen för nordiska skolmötena i Kristiania år 1900 och i Köpenhamn år 1905 uppgått till respektive 8,000 kronor och 15,000 kronor, får Riksdagen, som anser de regelbundet återkommande nordiska skolmötena vara af stor betydelse för undervisningsväsendets utveckling samt icke finner anledning till anmärkning emot det nu begärda beloppet, anmäla, att Riksdagen såsom *bidrag till bestridande af kostnaderna för anordnande af det tionde nordiska skolmötet i Stockholm år 1910* på extra stat för år 1911 beviljat ett anslag af 10,000 kronor.

186:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för Sveriges deltagande i den internationella konstutställningen i Rom år 1911 på extra stat för samma år bevilja ett anslag af 16,000 kronor.

På de af departementschefen till stöd för framställningen anförda skäl har Riksdagen för *Sveriges deltagande i den internationella konstutställningen i Rom år 1911* på extra stat för samma år beviljat ett anslag af 16,000 kronor.

187:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 171 föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1910 angifna grunder, af *extra lönetillägg för innevarande år* åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till departementet hörande ämbetsverk och kårer å extra stat för år 1911 anvisa, såsom förslagsanslag, ett belopp af 20,000 kronor.

Såsom i särskild skrifvelse anmälts, har Riksdagen till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1910 angifna grunder, af *extra lönetillägg för innevarande år* åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till departementet hörande ämbetsverk och kårer å extra stat för år 1911 anvisat, såsom förslagsanslag, ett belopp af 20,000 kronor.

188:o) Eders Kungl. Maj:t har för återgäldande af vissa i statsrådsprotokollet omförmälda förskott, sammanlagdt 107,612 kronor 72 öre, af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1911, hvilket för undvikande af öretal i riksstaten ansetts böra bestämmas till 107,613 kronor.

Riksdagen har för återgäldande af omförmälda förskott, tillhopa 107,612 kronor 72 öre, å extra stat för år 1911 anvisat ett anslag af 107,613 kronor.

Stockholm den 30 maj 1910.

Med undersåtlig vördnad:

Bil. Litt. A.

Ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.								
Departementschefen	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli	88,900	—	—	—	—	—	88,900	—
Riks- och landsarkiven	101,150	—	—	—	—	—	101,150	—
Kungl. biblioteket	131,500	—	—	—	—	—	131,500	—
Nationalmuseum (däraf fem särskilda <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 32,800 kronor)	60,850	—	—	—	—	—	60,850	—
Kleresistaten	29,721	—	2,500	—	337,087	—	369,308	—
Domkapitlens expeditioner	89,930	—	—	—	—	—	89,930	—
Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
Universitetet i Uppsala	791,586	—	—	—	—	—	791,586	—
Universitetet i Lund	649,791	—	—	—	—	—	649,791	—
Akademiska sjukhuset i Uppsala, <i>förslagsanslag</i>	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Karolinska mediko-kirurgiska institutet (däraf till tandläkarinstitutet 31,700 kronor, <i>förslagsanslag</i> högst)	309,735	—	—	—	—	—	309,735	—
Universitetskanslersexpeditionen (däraf <i>förslagsanslag</i> , högst 1,900 kronor)	9,550	—	—	—	—	—	9,550	—
Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i>	5,716,506	—	—	—	—	—	5,716,506	—
Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i>	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Understöd åt extra ordinarie lärare vid de allmänna läroverken under förfall på grund af sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
Högre lärarinneseminariet	73,000	—	—	—	—	—	73,000	—
Enskilda läroanstalter:								
Enskilda mellanskolor	60,000:	—						
Högre flickskolor	375,000:	—						
Högre goss- och samskolor	120,000:	—						
Enskilda lärarinneseminarier	20,000:	—						
eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i>	575,000:	—						
Lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	190,000:	—						
	765,000	—	—	—	—	—	765,000	—
Transport	8,959,219	—	2,500	—	337,087	—	9,298,806	—

		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	Transport	8,959,219	—	2,500	—	337,087	—	9,298,806	—
		10,000	—		—		—	10,000	—
Kommunala mellanskolor, förslagsanslag									
Folkundervisningen:									
	Seminarier för folkskollärares bildan-								
	de 589,690: —								
	Stipendier för seminarie-								
	elever 93,750: —								
	Arfvoden åt folkskolein-								
	spektörer..... 50,500: —								
	Undervisningsmateriel m.								
	m. för folkskolor 30,000: —								
	eller ett gemensamt reservations-								
	anslag 763,940: —								
	Till resekostnadsersättning åt folk-								
	skoleinspektörer, förslagsanslag ... 93,000: —								
	Understöd åt högre folkskolor, för-								
	slagsanslag 58,000: —								
	Bidrag till aflönande af vikarie under								
	öfningslärares vid folkskollärarse-								
	minarium sjukdom, förslagsanslag 4,000: —								
	Bidrag till aflönande af lärare och								
	lärarinnor vid seminarier för små-								
	skollärares och småskollärarynnors								
	bildande, förslagsanslag 26,000: —								
	Till befrämjande af folkundervisnin-								
	gen bland de i rikets nordligaste								
	trakter bosatta finnar, förslagsan-								
	slag 90,000: —								
	Lönетillskott åt lärare vid folkskolor								
	och småskolor, förslagsanslag 10,000,000: —								
	Understöd åt folkhögskolor, förslags-								
	anslag 140,000: —								
	Stipendier åt elever vid folkhögskolor								
	Understöd för aflönande af lärare vid								
	fortsättningsskolan, förslagsanslag 110,000: —								
	För anordnande af manlig slöjd i folk-								
	skola, mindre folkskola eller särskild								
	slöjdskola, förslagsanslag 345,000: —								
	Transport 11,664,940: —	8,969,219	—	2,500	—	337,087	—	9,308,806	—

		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	11,664,940: —	8,969,219	—	2,500	—	337,087	—	9,308,806	—
För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller sär- skild slöjdskola, <i>förslagsanslag</i>	205,000: —								
För anordnande af undervisning i huslig ekonomi i folkskola, högre folkskola och folkhögskola, <i>förslags- anslag</i>	60,000: —								
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola, <i>förslags- anslag</i>	161,000: —								
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskollärarseminarium, <i>förslagsanslag</i>	2,000: —								
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid högre folkskola, <i>förslags- anslag</i>	2,000: —								
Sällskapet för folkundervisningens befrämjande	4,500: —								
Folkskolan i Västerlösa, ersättning att utgå enligt hittills gällande grunder, <i>förslagsvis</i>	83: —	12,099,523	—	—	—	—	—	12,099,523	—
Understöd åt folkbibliotek, <i>förslagsanslag</i>		60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
De tekniska läroverken		581,975	—	—	—	—	—	581,975	—
Gymnastiska centralinstitutet		39,650	—	—	—	—	—	39,650	—
Farmaceutiska institutet		34,000	—	—	—	—	—	34,000	—
Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen		63,533	—	—	—	—	—	63,533	—
Svenska akademien		8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
Vetenskapsakademien		14,460	—	—	—	—	—	14,460	—
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien (däraf 1,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)		83,900	—	—	—	—	—	83,900	—
Akademien för de fria konsterna (däraf tvenne <i>reser- vationsanslag</i> å tillhopa 31,900 kronor)		90,750	—	—	—	—	—	90,750	—
Musikaliska akademien (däraf 15,000 kronor <i>reserva- tionsanslag</i>)		93,635	—	—	—	—	—	93,635	—
Naturhistoriska riksmuseum		118,450	—	—	—	—	—	118,450	—
Transport	22,257,345	—	2,500	—	337,087	—	22,596,932		

	Anvisning i kontant		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	22,257,345	—	2,500	—	337,087	—	22,596,932	—
Meteorologiska centralanstalten (däraf 16,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	27,863	—	—	—	—	—	27,863	—
Kyrklig själavård åt döfstumma, <i>förslagsanslag</i> , högst	14,000	—	—	—	—	—	14,000	—
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:								
Till befrämjande af döfstumundervisningen, <i>förslags-</i> <i>anslag</i>	200,000:	—						
Institutet och förskolan för blinda å Tomteboda	69,500:	—						
Till bekostande af elevers vid institutet och förskolan för blinda å Tomteboda äfvnsom åtföljande vårdares resor på statens järnvägar, <i>förslagsanslag</i>	2,000:	—						
Förskolan för blinda i Växjö	14,800:	—						
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare och lärarinnor vid blind- undervisningsanstalterna å Tomteboda och i Växjö, <i>förslagsanslag</i>	1,200:	—						
	287,500	—	—	—	—	—	287,500	—
Serafimerlasarettet.....	120,000	—	—	—	—	—	120,000	—
Stora barnhuset i Stockholm	78,000	—	—	—	—	—	78,000	—
Frimurarbarnhuset	2,750	—	—	—	—	—	2,750	—
Barnhusen i landsorten	28,380	—	—	—	—	—	28,380	—
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslags-</i> <i>anslag</i>	185,000	—	—	—	—	—	185,000	—
Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt afse- ende försummade barn, <i>förslagsanslag</i>	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
Kyrkors underhåll.....	1,028	—	—	—	169,400	—	170,428	—
Svenska kyrkan i Paris.....	2,950	—	—	—	—	—	2,950	—
Resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgifvande, <i>reservationsanslag</i>	45,000	—	—	—	—	—	45,000	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	135,000	—	—	—	—	—	135,000	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	6,000	—	—	—	—	—	6,000	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> (däraf till domkapitlens expeditioner 10,000 kronor)	55,093	—	—	—	—	—	55,093	—
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Summa	23,330,909	—	2,500	—	506,487	—	23,839,896	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.

	Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.		
<i>Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.</i>		
Till provisorisk lönerreglering för befattningshafvare i ecklesiastikdepartementet, <i>förslagsanslag</i>	12,145: —	
» arfvode åt en extra byråchef inom ecklesiastikdepartementet	7,800: —	
» beredande af arfvoden åt extra föredragande i ecklesiastikdepartementet m. m.	11,500: —	
» förhöjning af de inom ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli anställda amanuensers arfvoden m. m.	10,950: —	
» biträden vid de statistiska arbetena inom ecklesiastikdepartementet	6,200: —	48,595 —
<i>Riks- och landsarkiven.</i>		
Till fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia.....	3,000: —	
» fortsatt utgifvande af »Svenska riksdagsakter» m. m....	1,500: —	
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala.....	1,800: —	
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Vadstena...	1,800: —	
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund.....	1,800: —	
» ersättning åt extra biträden vid landsarkivet i Lund...	1,000: —	10,900 —
<i>Kungl. biblioteket.</i>		
Till redigering af Sveriges offentliga biblioteks gemensamma accessionskatalogs 25:e årgång, omfattande år 1910	1,500: —	
Transport	1,500: —	59,495 —

		Kronor	ö.
	Transport	1,500: —	59,495 —
Till inbindning af obundna böcker i kungl. bibliotekets äldre samlingar	10,000: —		
» utarbetande af katalog öfver ofullständigt förtecknade delar af kungl. bibliotekets äldre samlingar	10,000: —	21,500	—
<i>Nationalmuseum.</i>			
Till provisoriskt aflöningstillägg till vissa befattningshafvare vid nationalmuseum, <i>förslagsanslag</i>	4,395: —		
» vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	5,100: —		
» anordnande af nattlig bevakning vid nationalmuseumbyggnaden	3,800: —		
» biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyrsamlingen i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar	2,000: —		
» fortsatt systematiskt genomforskande m. m. af hittills icke fackmässigt undersökta, i svenska samlingar befintliga konstverk eller märkligare konstslöjdföremål...	2,000: —		
» beredande af höjda arvoden åt extra ordinarie tjänstemän vid nationalmuseum	3,350: —		
» beredande af ökade ersättningar för bestridande af sekreterar- och kamrerargöromålen vid nationalmuseum ...	600: —	21,245	—
<i>Lifrustkammaren.</i>			
Till tillsyn, underhåll och vård af samlingarna	6,200: —		
» upprättande af en lappkatalog öfver lifrustkammarens samlingar	900: —	7,100	—
<i>Domkapitlens expeditioner.</i>			
Till förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner	2,970: —		
» beredande af ökad anslag för åren 1910 och 1911 till vikariatsersättning, extra biträde, renskrifning m. m. vid Stockholms stads konsistorium	1,000: —	3,970	—
	Transport	113,310	—

	Kronor	ö.
Transport	113,310	—
<i>Universiteten.</i>		
Till anordnande vid universitetet i Uppsala af undervisning i bokföring.....	600: —	
» arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid universitetet i Uppsala.....	3,000: —	
» förstärkande af lärarkrafterna i kirurgi vid universitetet i Uppsala	2,000: —	
» anordnande vid institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi vid universitetet i Uppsala af undervisningskurs i allmän kemi	3,500: —	
Bidrag till arfvode åt en assistent å akademiska sjukhusets i Uppsala röntgenafdelning.....	1,500: —	
Till höjning af arfvodet för notarien vid medicinska fakulteten vid universitetet i Uppsala.....	400: —	
» anställande vid universitetet i Uppsala af lektorer i tyska, franska och engelska språken.....	9,000: —	
» uppehållande vid universitetet i Uppsala af undervisning i nordisk och jämförande fornkunskap	3,500: —	
» arfvode åt en lärare inom ämnesgruppen estetik samt litteratur- och konsthistoria vid universitetet i Uppsala	3,500: —	
» uppehållande af öfningarna å institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Uppsala	1,500: —	
» aflöning åt en assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade seismologiska undersökningarna	2,000: —	
» arfvode åt en för biträde vid arbetet med den internationella solarforskningen anställd assistent vid den fysiska institutionen vid universitetet i Uppsala.....	1,500: —	
» höjning af arfvodet för notarien hos filosofiska fakulteten vid universitetet i Uppsala.....	700: —	
» universitetsbiblioteket i Uppsala	10,000: —	
» anordnande vid universitetet i Lund af undervisning i bokföring.....	600: —	
» arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid universitetet i Lund.....	2,000: —	
» höjning af arfvodet för notarien vid medicinska fakulteten vid universitetet i Lund	200: —	
Transport 45,500: —	113,310	—

		Kronor	ö.
	Transport	45,500: —	113,310 —
Till anordning af kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid universitetet i Lund	1,500: —		
» anordnande af undervisningskurs i allmän kemi vid universitetet i Lund	2,500: —		
Bidrag till arfvode åt en assistent å det vid universitetets i Lund kliniker inrättade röntgenlaboratoriet	1,500: —		
Till anställande vid universitetet i Lund af lektorer i tyska, franska och engelska språken	9,000: —		
» uppehållande vid universitetet i Lund af undervisning i slaviska språk, företrädesvis ryska	2,500: —		
» arfvode åt en lärare inom ämnesgruppen estetik samt litteratur- och konsthistoria vid universitetet i Lund	3,500: —		
» aflönande af en föreståndare för universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett ...	2,000: —		
» arfvode åt en amanuens vid universitetets i Lund konstsamlingar	500: —		
» uppehållande af undervisning i entomologi och vård af de entomologiska samlingarna vid universitetet i Lund	3,000: —		
» höjning af arfvodet för notarien hos filosofiska fakulteten vid universitetet i Lund	250: —		
» materiel m. m. för universitetsbiblioteket i Lund	10,000: —		
» materiel för inrättningen för gymnastik och fäktkonst vid universitetet i Lund	500: —		
» anordnande af centraluppvärmning i kemiska, medicinskt-kemiska och farmakologiska institutionernas byggnader vid universitetet i Lund	23,300: —		
» resestipendier åt ordinarie lärare m. fl. vid rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet ...	10,000: —	115,550	—
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet.</i>			
Till arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus	900: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets syfilidologiska klinik å sjukhuset S:t Göran	900: —		
» upprätthållande af undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under en del af år 1911	1,500: —		
» arfvode åt en biträdande lärare i medicin vid institutet	3,000: —		
	Transport	6,300: —	228,860 —

		Kronor	ö.
	Transport	6,300: —	228,860 —
Till	arfvode åt en biträdande lärare i kirurgi vid institutet	3,000: —	
»	uppehållande af assistenttjänstgöring vid allmänna barnhuset i Stockholm	600: —	
»	höjning af materielanslaget för den anatomiska institutionen vid institutet	1,500: —	
»	arfvode åt en föreståndare för röntgeninstitutet å serafimerlasarettet, till aflöning åt erforderligt biträde åt föreståndaren och till underhåll af röntgeninstrumentariet, tillhoppa	5,000: —	
»	arfvode åt ett lärarbiträde vid den förberedande kursen i allmän kemi samt till materiel vid kemiska institutionen	4,000: —	
»	beredande af tillgång till aflönande af nödigt arbetsbiträde vid enhvar af den anatomiska och histologiska institutionen vid institutet	750: —	
»	en pediatrik klinik vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	1,800: —	
»	poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm	3,500: —	26,450 —
<i>Undervisning i epidemiologi.</i>			
Till	anordnande vid epidemisjukhusen i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala af klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater		6,000 —
<i>Allmänna läroverken.</i>			
Till	arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken	114,000: —	
»	ersättning åt skolläkare	20,000: —	
»	upprätthållande under år 1911 vid högre realläroverket i Göteborg af profårskurs för praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken	5,100: —	
»	arfvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk	1,500: —	
»	hyra af ämbetslokal för öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk under hyresåret 1 oktober 1910—30 september 1911	5,000: —	145,600 —
<i>Kommunala och enskilda läroanstalter.</i>			
Till	resestipendier åt lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter och kommunala mellanskolor	10,000: —	
	Transport	10,000: —	406,910 —

		Kronor	ö.
	Transport	10,000: —	406,910 —
Till understöd för anordnande af undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	15,500: —		
» dels resestipendier, dels ock understöd vid fortsatta studier åt föreståndarinnor och lärarinnor såväl vid lärarinneutbildningsanstalter i huslig ekonomi som vid skolkök	2,000: —	27,500 —	
<i>Högre lärarinneseminariet.</i>			
Till högre lärarinneseminariet och därmed förenade läroanstalter		21,650 —	
<i>Folkundervisningen.</i>			
Till tillfällig löneförbättring till lärare och lärarinnor vid folkskoleseminariernas öfningsskolor	8,200: —		
» uppförande af nybyggnader för folkskoleseminariet i Göteborg m. m.	150,000: —		
» uppehållande af undervisningen vid folkskoleseminariet i Göteborg i förhyrda lokaler m. m.	15,250: —		
» uppförande af nybyggnader för folkskoleseminariet i Luleå m. m.	42,750: —		
» materiel, bränsle, lyse m. m. vid folkskoleseminariet i Luleå äfvensom arvode för undervisning i hygien samt åt läraren i trädgårdsskötsel därstädes	10,000: —		
» inredning och möblering af de nyuppförda byggnaderna för folkskoleseminariet i Luleå m. m.	31,000: —		
» uppehållande af undervisning uti folkskolans högre afdelning vid de med folkskoleseminarierna i Kalmar, Landskrona, Strängnäs, Härnösand, Skara, Växjö och Luleå förenade öfningsskolorna	16,088: —		
» anordnande af en för manliga studenter afsedd parallellafdelning till fjärde klassen vid folkskoleseminariet i Växjö m. m.	6,100: —		
» dels beredande af ökade anslag till materiel, ved, ljus m. m. samt undervisning i trädgårdsskötsel, dels ock undervisning i huslig ekonomi vid folkskoleseminariet i Stockholm	8,700: —		
» anskaffande af undervisningsmateriel för folkskoleseminariet i Växjö	9,200: —		
» understöd för uppehållande af Stockholms privata folkskollärarinneseminarium	6,300: —		
	Transport	303,588: —	456,060 —

		Kronor	ö.
	Transport 303,588: —	456,060	—
Till anordnande af repetitionskurser i gymnastik för folk-			
skollärare och folkskollärarinnor	12,000: —		
» understöd för anordnande af fortbildningskurser i träd-			
gårdsskötsel för folkskollärare vid Adelsnästrädgårdsskola	1,300: —		
» beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på			
längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn			
inom Vilhelmina, Risbäcks, Stensele, Tärna, Sorsele,			
Arjeplogs och Malå församlingar	20,000: —		
» beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, på			
längre afstånd från skola boende skolpliktiga barn			
inom Hotagens församling	1,000: —		
» resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lära-			
rinnor vid folkskoleseminarierna	2,000: —		
» resestipendier åt folkskollärare och folkskollärarinnor	4,000: —		
		343,888	—
<i>De tekniska läroverken.</i>			
Till förbättring af anordningarna för uppvärmning och			
ventilation af lokalerna i tekniska högskolans hufvud-			
byggnad och bergsskolebyggnad	11,600: —		
» inköp af elektriskt maskineri för elektrokemiska labo-			
ratoriet vid tekniska högskolan	2,000: —		
» tillfällig löneförbättring för år 1911 för lektorer vid			
tekniska högskolan	6,000: —		
» förstärkning af lärarkrafterna vid tekniska högskolan	17,500: —		
» arvode åt en extra lärare i elektroteknik vid tekniska			
högskolan	2,000: —		
» tillfällig löneförbättring för år 1911 åt vissa lärare			
vid Chalmers tekniska läroanstalt	13,900: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska skolan i			
Stockholm	16,161: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar-			
skolan i Norrköping	4,250: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar-			
skolan i Malmö	14,450: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar-			
skolan i Örebro	19,920: —		
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar-			
skolan i Borås	4,250: —		
	Transport 112,031: —	799,948	—

		Kronor	ö.
	Transport 112,031: —	799,948	—
Till uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar- skolan i Härnösand	4,550: —		
» tillfällig löneförbättring åt rektor, ordinarie lärare, tjänstemän och vaktmästare vid tekniska skolan i Eskilstuna	602: —		
» understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till bestri- dande af kostnader för inspektion af dessa skolor	100,000: —		
» resestipendier åt föreståndare och facklärare vid lägre tekniska läroanstalter	3,000: —		
» understöd för uppehållande af slöjdiörens i Göte- borg skola	30,000: —	250,183	—
<i>Gymnastiska centralinstitutet.</i>			
Till uppehållande af institutets verksamhet under år 1911		7,650	—
<i>Farmaceutiska institutet.</i>			
Till tillfällig löneförbättring för år 1911 åt extra ordi- narie professorerna vid institutet, <i>förslagsanslag</i>	1,500: —		
» ökad ersättning åt föreståndaren, sekreterare och kamrerare samt assistenter, till egendomens under- håll m. m., till bränsle, gas, vatten m. m. och till städning af lokalerna m. m.	16,723: —	18,223	—
<i>Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.</i>			
Till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor		2,000	—
<i>Vetenskapsakademien.</i>			
Till inlösen af en internationell, fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur	2,000: —		
» upprätthållande af den för en internationell, fort- löpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur an- ordnade regionalbyrå för Sverige	1,600: —		
» bestridande af Sveriges andel i kostnaderna för den internationella jordmätningen	1,424: —	5,024	—
	Transport	1,083,028	—

		Kronor	ö.
	Transport	1,083,028	—
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.</i>			
Bidrag till bekostande af åtgärder för konservering af Brahehus ruin	3,275: —		
Till bekostande af åtgärder för konserverande af Näs' slottsruin	3,390: —	6,665	—
<i>Naturhistoriska riksmuseum.</i>			
Till vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska afdelning	5,000: —		
» brandförsäkring af museets samlingar och macerationsbyggnaden vid Värtan	2,428: —		
» beredande af personlig löneförbättring åt amanuenserna G. Flink och G. A. H. Dahlstedt	4,000: —	11,428	—
<i>Meteorologiska centralanstalten.</i>			
Till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid centralanstalten	10,250: —		
» upprätthållande af två meteorologiska stationer, den ena i Gellivare och den andra i norra Värmland eller i norra Dalarna	600: —		
» utförande af meteorologiska observationer för en hydrografisk undersökning af Sveriges färskvatten	13,700: —		
Bidrag från Sverige för åren 1911—1913 till bekostande af den internationella kommissionens för vetenskaplig luftsegling publikation af undersökningar rörande de högre luftlagren	720: —	25,270	—
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.</i>			
Till handverksskolan för blinda i Kristinehamn	20,000: —		
» tryckning af blindskrifter	2,500: —		
» understöd åt blindlärarelever och reseunderstöd åt blindlärare	1,200: —		
» resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter)	1,000: —		
» understöd åt De blindas förening	25,000: —	49,700	—
	Transport	1,176,091	—

	Kronor	ö.
Transport	1,176,091	—
<i>Undervisningsanstalter för vanföra.</i>		
Till understöd åt undervisningsanstalter för vanföra äfvensom för be- kostande af dessa anstalters inspektion	30,000	—
<i>Serafimerlasarettet.</i>		
Till nybyggnad för serafimerlasarettets röntgeninstitut m. m.	125,000	—
<i>Diverse anslag.</i>		
Till beredande af religionsvård åt svenska sjömän m. fl. i utländska hamnar	25,000: —	
» aflöning åt pastor vid svenska Victoriaförsamlingen i Berlin	6,000: —	
» anställande af en extra ordinarie prästman vid järn- vägslinjen Gellivare—Riksgränsen	3,500: —	
» anställande af fyra kontraktsadjunkter inom Lapp- marken	8,000: —	
» resekostnadsersättning åt fyra inom Lappmarken an- ställda kontraktsadjunkter	1,300: —	
» anställande af två kontraktsadjunkter inom Norrbot- tens norra kontrakt samt Jukkasjärvi och Karesuando församlingar af Lappmarkens tredje kontrakt	4,000: —	
» resekostnadsersättning åt två inom Norrbottens norra kontrakt samt Jukkasjärvi och Karesuando församlingar anställda kontraktsadjunkter	500: —	
» två stipendier för utbildande vid universitet af prä- ster, förtrogna med finska språket	1,500: —	
» resestipendier åt prästmän	8,000: —	
» bestridande af kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen, <i>förlagsanslag</i>	10,000: —	
» beredande af arfvodestillökning åt bibliotekarien vid stifts- och läroverksbiblioteket i Linköping	1,500: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för uppförande i Köpenhamn af en svensk kyrka med samlingslokaler och pastorsbostad	60,000: —	
» till bestridande af kostnaderna för uppförande i Paris af en svensk kyrka m. m.	25,000: —	
Till upprätthållande under tiden den 1 september 1910—		
Transport	154,300: —	1,331,091 —

		Kronor	ö.
	Transport	154,300: —	1,331,091 —
	den 1 september 1911 af svensk undervisning för svenska barn i Berlin	1,600: —	
Till	upprätthållande under tiden den 1 juli 1910—den 1 juli 1911 af svensk undervisning för svenska barn i London	2,000: —	
»	svenska fornskriftsällskapet	2,000: —	
»	understöd åt samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia	1,000: —	
»	undersökningar rörande ortnamn inom Älfsborgs län	8,500: —	
»	nordiska museet	50,000: —	
»	kulturhistoriska museet i Lund	10,000: —	
»	understöd åt musikhistoriska museet	3,000: —	
»	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Nordiskt medicinskt arkiv	5,000: —	
»	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Acta mathematica	3,000: —	
»	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften Sfinx	1,200: —	
»	understöd åt sådana anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningskurser i folkbildningssyfte	235,000: —	
Bidrag	till täckande af kostnaderna för de från universiteten i Uppsala och Lund utom universitetsstäderna under år 1911 eller senare anordnade föreläsningskurser	7,000: —	
Till	fasta årliga understöd åt inhemska skönlitterära författare af utmärkt förtjänst	10,000: —	
»	beredande för forskare från Sverige af tillfälle till vetenskapligt arbete vid en eller flere utländska biologiska stationer	1,800: —	
»	pedagogiska biblioteket i Stockholm	4,500: —	
»	understöd för utgifvande af tidskriften »Nyare bidrag till kännedomen om de svenska landsmålen och svenskt folkli»	5,000: —	
»	främjande af åtgärder under åren 1910 och 1911 för spridande af god och billig nöjeslitteratur	6,000: —	
»	bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktorn Sven Hedins resa i Centralasien under åren 1906—1908	25,000: —	
Bidrag	till Sveriges deltagande i den skolhygieniska utställningen i Paris år 1910	4,000: —	
	Transport	539,900: —	1,331,091 —

		Kronor	ö.
	Transport 539,900: —	1,331,091	—
Bidrag till bestridande af kostnaderna för anordnande af det tionde nordiska skolmötet i Stockholm 1910	10,000: —		
Till Sveriges deltagande i den internationella konstutställningen i Rom år 1911	16,000: —		
» beredande af extra lönetillägg för år 1910 åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>	20,000: —		
» ersättande af åtskilliga af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	107,613: —	693,513	—
	Summa	2,024,604	—